

BENESTAR PÚBLIC O BENEFICI PRIVAT?

EMBARGAMENT ESTRICTE FINS A LES 00.01 H GMT+1 DEL DILLUNS 21 DE GENER DE 2019

La provisió universal de serveis públics com la sanitat i l'educació és indispensable per reduir la bretxa tant entre rics i pobres com entre dones i homes. Una tributació més justa de les rendes més altes pot contribuir a finançar aquests serveis.

IGUALES

INFORME DE OXFAM – GENER 2019

El nostre sistema econòmic no funciona igual per a tothom. Centenars de milions de persones viuen en la pobresa extrema mentre les elits més riques obtenen enormes guanys.

Tot i que el nombre de mil·lionaris s'ha duplicat des de l'inici de la crisi econòmica i les seves fortunes creixen a un ritme de 2500 milions de dòlars al dia, les elits econòmiques i les grans empreses tributen als tipus més baixos de les últimes dècades. Això té un cost humà enorme, que es tradueix per exemple en la manca de personal docent per a infants o de medicaments en els centres de salut. La provisió privada d'aquest tipus de serveis penalitza a les persones pobres i afavoreix les elits. Les dones són les principals perjudicades ja que, a través de la innombrable quantitat d'hores que dediquen al treball de cures no remunerat, són els que en últim terme s'encarreguen de suplir les mancances dels serveis públics.

Cal que transformem les nostres economies a fi de garantir la provisió universal de serveis públics bàsics com la sanitat i l'educació. Per aconseguir-ho, les persones i empreses més riques han de tributar el que els correspon amb justícia. Això contribuirà a reduir de manera significativa la bretxa existent tant entre rics i pobres com entre dones i homes.

Aquest document ha estat escrit per Max Lawson, Man-Kwun Chan, Francesca Rhodes, Anam Parvez-Butt, Anna Marriott, Ellen Ehmke, Didier Jacobs, Julie Seghers, Jaime Atienza i Rebecca Gowland. Oxfam agraeix la col·laboració d'Elizabeth Njambi, Charlotte Becker, Anna Ratcliff, Jon Slater, Ana Arendar, Patricia Espinoza Revollo, Irene Guijt, Franziska Mager, Iñigo Macías Aymar, Kira Boe, Katie Malouf-Bous, Katharina Down, Nabil Ahmed, Matthew Spencer, Oliver Pearce i Susana Ruiz en la seva elaboració. Els autors també agraeixen la generosa col·laboració de diferents experts: Arjun Jayadev, Liepollo Lebohang Pheko, Deborah Hardoon, Gabriel Zucman, Debbie Budlender, Kate Pickett, Stephen Kidd, Patrick Asumung, Matthew Martin, Jonathan Ostry, Karin Stenberg i Danny Dorling. Aquest informe forma part d'una sèrie de documents dirigits a contribuir al debat públic sobre polítiques humanitàries i de desenvolupament.

Per a més informació sobre els temes tractats en aquest document, si us plau poseu-vos en contacte amb advocacy@oxfaminternational.org.

Aquesta publicació està subjecta a copyright però el text pot ser utilitzat lliurement per la incidència política i campanyes, així com en l'àmbit de l'educació i de la investigació, sempre que s'indiqui la font de forma completa. El titular dels drets d'autor sol·licita que qualsevol ús de la seva obra li sigui comunicat amb l'objecte d'avaluar el seu impacte. La reproducció del text en altres circumstàncies, o el seu ús en altres publicacions, així com en traduccions o adaptacions, es pot fer després d'haver obtingut permís i pot requerir el pagament d'una taxa. Ha de posar-se en contacte amb policyandpractice@oxfam.org.uk.

La informació en aquesta publicació és correcta en el moment de enviar-se a impremta.

Publicat per Oxfam GB per Oxfam Internacional amb

ISBN 978-1-78748-368-2 el gener de 2019

DOI: 10.21201/2019.3651

Oxfam GB, Oxfam House, John Smith Drive, Cowley, Oxford, OX4 2JY, Reino Unido.

Foto de portada: Judith és professora en una escola de la província Équateur, a la República Democràtica del Congo. El director de l'escola va morir a causa del virus de l'Ébola, i Judith va haver d'estar en quarantena durant 21 dies com a mesura de precaució. Després de la quarantena, Oxfam li va proporcionar ajuda perquè pogués reinserir-se en la seva comunitat. Oxfam també ha construït a l'escola instal·lacions per rentar-se les mans i una zona de descans per als estudiants i professors que no es trobin bé, i ha promogut pràctiques d'higiene. Foto: Alain Nking / Oxfam.

Traduït i revisat del castellà per Francesc Mateu.

PRÒLEGS

**NELLIE KUMAMBALA,
PROFESSORA DE
SECUNDÀRIA A LUMBADZI,
MALAWI**

Sempre he volgut ser professora. El meu pare, que va morir el 2015, va ser professor de matemàtiques durant tota la seva vida. Va ser ell qui em va inspirar i em va transmetre el desig de ser professora. Ja porto 19 anys ensenyant. Les meves germanes també es dediquen a l'ensenyament. Som una família de professores!

Dono classes a l'escola secundària de la meva comunitat. Els i les alumnes de la meva escola vénen de famílies molt pobres. La majoria han de recórrer grans distàncies a peu perquè no tenen una altra escola més a prop. Molts vénen a classe amb l'estómac buit, la qual cosa dificulta l'aprenentatge. A la nostra escola, el problema és que no tenim prou llibres de text, les aules estan en molt mal estat i amb prou feines tenim materials didàctics. Hem de compartir-los.

Durant els meus anys com a professora, he conegut moltíssimes infants molt intel·ligents, amb qualificacions per sobre de la mitjana, tot i venir d'entorns pobres. Recordo a Chimwemwe Gabisa, que era brillant en matemàtiques, la millor alumna que he tingut. Va acabar la secundària, però no va poder anar a la universitat perquè no tenia com pagar-.

He vist els cars col·legis privats de la ciutat, on van els infants de famílies riques que s'ho poden permetre, i tenen unes instal·lacions fantàstiques. Em sembla injust que sigui molt més difícil per els i les alumnes rebre una bona educació a les escoles públiques. Tot just reben ajuda per poder estudiar.

Gràcies a aquest informe d'Oxfam, he pogut descobrir les enormes diferències que actualment existeixen entre rics i pobres al món. Com uns pocs tenen tant, i la majoria té tan poc. Com ho pot permetre Déu? Tots els mesos pago els impostos que em corresponen en base al meu escàs salari. No entenc per què els que ho tenen tot no tributen el que haurien, i així contribueixen a finançar el desenvolupament.

Si tinguéssim més diners, podríem millorar molt la nostra escola. Podríem donar d'esmorzar als i les alumnes, i llibres de text. Podríem ajudar-los a cobrir necessitats bàsiques com els uniformes escolars i altres materials, com els quaderns d'exercicis. Així, almenys tindrien més oportunitats a la vida. Seria meravellós poder-ho fer.

**NICK HANAUER,
EMPRENEDOR I INVERSOR
DE CAPITAL RISC**

Sóc un professional del capitalisme. He fundat o finançat 37 empreses, i vaig ser el primer inversor extern d'Amazon. La lliçó més important que he après en els meus dècades d'experiència amb el capitalisme de mercat és que la moral i la justícia són condicions indispensables per a la prosperitat i el creixement econòmic. L'avarícia no és bona.

El problema és que pràcticament totes les figures amb certa autoritat, des economistes i polítics als mitjans de comunicació, ens diuen el contrari. L'actual crisi de desigualtat és conseqüència directa d'aquest fracàs moral. Aquesta societat exclusiva i enormement desigual, basada en la riquesa extrema d'uns pocs, pot semblar inamovible i inevitable en aquest moment, però arribarà el dia en què s'ensorrarà. En algun moment es produiran aixecaments, als quals seguirà un caos que no beneficiarà a ningú, ni a les persones riques com jo, ni tampoc a les més pobres, que de totes maneres ja han quedat relegades.

Per evitar aquesta crisi existencial, hem de clavar una estaca al cor d'aquesta religió neoliberal que ofereix recompenses immediates a l'avarícia, però a costa del nostre futur. Hem de substituir-la per un nou marc econòmic que Oxfam ha denominat "economia humana", basat en el reconeixement que la justícia i la inclusió no són resultat de la prosperitat econòmica, sinó la seva causa.

Tan sols una societat que aspiri a que totes les persones formin part de la seva economia pot prosperar a llarg termini. Per construir aquesta societat, els més rics han de pagar els impostos que els corresponen. Malgrat tot, com demostra l'informe d'Oxfam d'aquest any, actualment estan fent el contrari. Els tipus màxims dels impostos que graven a les persones i empreses més riques són les més baixes de les últimes dècades, i els nivells sense precedents d'evasió i elusió fiscal permeten a les elits econòmiques tributar encara menys.

No hi ha justificació moral per aquest comportament més enllà del dogma neoliberal, ja desacreditat, segons el qual, si tothom maximitza el seu egoisme, d'alguna manera el món es convertirà en un lloc millor. En realitat, aquesta idea és contraproduent també des del punt de vista econòmic, ja que el ciutadà mitjà, que és qui dinamitza l'economia, s'està empobrint perquè els mil·lionaris puguin engreixar els seus comptes bancaris. No tinc cap dubte que els més rics de la nostra societat poden i han de tributar molt més, a fi de contribuir a la construcció d'una societat més equitativa i una economia més pròspera.

Com demostra l'informe d'Oxfam, si els nostres governs fossin capaços de gravar la riquesa de manera més justa, podríem garantir que totes els infants tinguin oportunitats de futur. Podríem garantir que ningú visqui amb por a emmalaltir per no poder pagar els costos sanitaris, ja sigui a l'Índia o al meu propi país, Estats Units. Podem i hem d'utilitzar aquesta riquesa per construir economies i societats millors i més equitatives.

L'actual ortodòxia neoliberal ens ensenya que la inclusió i la justícia són un luxe. Que la sanitat i l'educació han de quedar a mercè del lliure mercat, de manera que tan sols els que puguin pagar aquests serveis tinguin accés. Que reduir la tributació dels més rics serà beneficiós per al creixement econòmic. Això, és una visió errònia i retrògrada.

Al final, la veritable font del creixement econòmic i d'una nova civilització és precisament la nostra humanitat, i no la manca d'ella. Es tracta d'un imperatiu no només per activistes i el món acadèmic, sinó per al conjunt de la població, inclosos els mil·lionaris. No és una qüestió de si podem permetre'ns fer-ho, sinó més aviat de si podem permetre'ns no fer-ho.

**GRO HARLEM
BRUNDTLAND,
MEMBRE FUNDADORA
DE THE ELDERS,
DIRECTORA GENERAL DE
L'ORGANITZACIÓ MUNDIAL
DE LA SALUT ENTRE 1998
I 2003 I PRIMERA DONA
A OCUPAR EL CÀRREC DE
PRIMERA MINISTRA DE
NORUEGA**

Com Oxfam porta assenyalant els últims cinc anys, l'actual nivell de desigualtat econòmica és una autèntica catàstrofe. Segons la investigació d'Oxfam, en l'actualitat, tan sols 26 persones posseeixen la mateixa riquesa que els 3.800 milions de persones que componen la meitat més pobre de la humanitat. L'any passat eren 43 persones. Si bé cada vegada hi ha un consens polític més gran per abordar la desigualtat extrema, incloent la fixació d'un objectiu de desenvolupament sostenible específic sobre aquesta qüestió, ha arribat l'hora d'adoptar mesures reals.

L'excel·lent informe d'Oxfam ¿Benestar públic o benefici privat? recomana una eina pràctica amb la qual tots els països poden reduir la desigualtat: la provisió de serveis públics universals i gratuïts. L'informe es centra en l'incomparable paper que exerceixen els serveis públics, com la sanitat i l'educació, a l'hora de lluitar contra la pobresa, reduir la desigualtat i combatre la desigualtat de gènere. Des de la meua experiència com a ex primera ministra de Noruega i exdirectora general de l'Organització Mundial de la Salut, subscriu totalment aquest missatge.

En molts països, l'atenció sanitària i l'educació de qualitat estan només a l'abast dels que tenen diners, mentre que milions de persones no tenen accés a serveis sanitaris que els salvarien la vida, o bé cauen en la pobresa perquè han de pagar enormes sumes per a la seva atenció sanitària. Les dones i els infants són els principals perjudicats, ja que tenen una major necessitat d'aquests serveis, però menys accés als recursos econòmics. En alguns països, les dones en situació de pobresa i els seus nadons arriben a ser empresonades en els hospitals per no poder pagar els costos sanitaris del part.

La solució a aquest problema resulta senzilla: serveis públics universals i gratuïts. Lamentablement, aquest mecanisme provat per a la reducció de la desigualtat sol enfrontar-se a poderosos interessos polítics.

Per superar aquests interessos i ser capaços d'oferir uns serveis públics equitatius, els governs i líders polítics han de fer una gran inversió, tant de recursos públics com de capital polític. La provisió de serveis públics universals i gratuïts no només permetria millorar els indicadors socials, accelerar el creixement econòmic i reduir les desigualtats, sinó que a més es tracta d'una decisió política intel·ligent que pot reforçar la cohesió social i deixar un sòlid llegat a les generacions properes.

El primer article de la Declaració Universal dels Drets Humans afirma que: "Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i drets". Set dècades després de l'adopció d'aquest document històric, el present informe d'Oxfam constitueix un sòlid recordatori d'aquest principi, així com de l'enorme repte que suposa aconseguir que aquestes boniques paraules es facin realitat.

La lluita contra la desigualtat continua sent un dels principals reptes que actualment enfronta la humanitat, i la provisió de serveis públics universals és una eina de provada eficàcia per fer-hi front. Hem adoptar mesures urgents per combatre la desigualtat extrema i construir un futur més just, saludable i harmoniós per a tothom, i no només per a una minoria.

BENESTAR PÚBLIC O BENEFICI PRIVAT?

LA RIQUESA DELS MILMILIONARIS HA CRESCUT 900.000 MILIONS DE DÒLARS L'ÚLTIM ANY, ÉS A DIR:

2 500 MILIONS DE DÒLARS AL DIA.¹

LA POBRESA EXTREMA ESTÀ AUGMENTANT A L'ÀFRICA SUBSAHARIANA.

Dades recents també mostren que 400 milions de persones (gairebé la meitat de la humanitat) fregen la pobresa extrema i viuen amb menys de 5,50 dòlars al dia.

5,50 DÒLARS AL DIA.²

ELS HOMES POSSEEIXEN UN 50% MÉS DE LA RIQUESA MUNDIAL QUE LES DONES³.

UN RECENT ESTUDI SOBRE LA SITUACIÓ A 13 PAÏSOS EN DESENVOLUPAMENT HA REVELAT QUE EL 69% DE LA REDUCCIÓ TOTAL DE LA DESIGUALTAT ES DEVIA A LA DESPESA EN EDUCACIÓ I SALUT.⁴

SI L'1% MÉS RIC PAGUÉS UN 0,5% MÉS D'IMPOSTOS SOBRE LA RIQUESA, ES RECAPTARIA MÉS DINERS DEL NECESSARI PER:

escolaritzar els

262 MILIONS

d'infants que actualment no tenen accés a una educació...

... i proveir serveis d'atenció sanitària que salvarien la vida a

3,3 MILIONS

de persones.⁵

RESUM EXECUTIU

PRINCIPALS RECOMANACIONS

Els governs haurien d'escoltar als seus ciutadanes i ciutadans i adoptar mesures pertinents per reduir la desigualtat. Tots els governs haurien d'establir una sèrie de metes i plans d'acció concrets i subjectes a terminis definits, com a part dels compromisos adquirits en virtut de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 10 sobre desigualtat. Aquests plans haurien d'incloure mesures en els següents àmbits:

1

Universalitzar la provisió gratuïta de serveis públics com la salut i l'educació que funcionin també per a les dones i les nenes. Deixar de donar suport a la privatització dels serveis públics. Oferir pensions, prestacions per fills i altres prestacions socials a totes les persones. Dissenyar tots els serveis de manera que es garanteixi que també beneficïen les nenes i les dones.

2

Alliberar temps a les dones reduint els milions d'hores no remunerades que dediquen cada dia a la cura de les seves famílies i les seves llars. Possibilitar que els que realitzen aquest treball essencial puguin manifestar la seva opinió en la presa de decisions en matèria pressupostària. Invertir en serveis públics com l'abastament d'aigua, la xarxa elèctrica i les llars d'infants per reduir el temps que dediquen les dones a la feina de cures no remunerat. Dissenyar tots els serveis públics de manera que beneficïin les persones que disposen de poc temps lliure.

3

Posar fi a la carrera a la baixa en la tributació de les persones més riques i les grans empreses. Gravar la riquesa i el capital a nivells més justos. Posar fi a la carrera a la baixa en els impostos sobre la renda empresarial i de les persones físiques. Acabar amb l'evasió i l'elusió fiscal de les grans empreses i fortunes. Consensuar un nou conjunt de normes i institucions a nivell mundial que permetin redissenyar el sistema tributari perquè sigui just, en un procés en el qual els països en desenvolupament participin en peu d'igualtat.

El caos, el soroll i la densitat poblacional del suburbi de Kibera contrasta amb l'afable camp de golf del Royal Nairobi Golf Club, inaugurat el 1906. Foto: Johnny Miller.

En 2018, **Mukesh Ambani** ocupava el dinovè lloc en la llista anual de mil·lionaris de Forbes, i és el ciutadà indi més ric. Viu a Mumbai, en una torre de més de 170 metres d'altura valorada en 1.000 milions de dòlars, el que la converteix en la residència privada més cara del món.⁶

Pratima viu en un suburbi a Patna, a la zona oriental de l'Índia, i ha perdut els seus bessons a causa dels retards i l'escassetat de recursos que afecten el centre de salut més proper al seu domicili. Les dones pobres com Pratima no tenen accés a serveis de salut materna adequats durant el part, la qual cosa les fa vulnerables davant de possibles complicacions i negligències, i pot arribar a produir la mort del nadó en el part.

Jeff Bezos, fundador d'Amazon, és actualment l'home més ric del món amb una fortuna que, segons la llista Forbes de 2018, puja a 112.000 milions de dòlars. Tan sols l'1% de la seva riquesa equival al pressupost sanitari total d'Etiòpia, un país on viuen 105 milions de persones. Recentment ha fet pública la seva decisió d'invertir la seva fortuna en viatges espacials, ja que no se li ocorre res més en el que gastar els seus diners.⁷

Zay treballa en el sector del processament de la gamba a Tailàndia. Les gambes que pela es venen a grans distribuïdors com els supermercats Whole Foods, que en l'actualitat pertanyen a Amazon. Després de finalitzar una jornada laboral en què pot arribar a estar 12 o 13 hores pelant gambes, Zay està tan cansada que es queda pràcticament immobilitzada. "S'aprofiten dels treballadors", afirma Zay qui, en el millor dels casos, guanya poc més de 15 dòlars al dia.

APOSTEM PEL BENESTAR PÚBLIC, NO EL BENEFICI PRIVAT

La bretxa entre rics i pobres ens està dividint. Ens impedeix eradicar la pobresa i assolir la igualtat entre dones i homes. No obstant això, la major part dels nostres líders polítics no està aconseguint reduir aquesta perillosa fractura. No té per què ser així. La desigualtat no és inevitable, sinó una elecció política,⁸ i és possible adoptar mesures concretes per reduir-la.

Aquest informe se centra en la inigualable capacitat dels serveis públics universals, com l'educació i la salut, per combatre la pobresa i reduir la desigualtat.⁹ Els serveis públics universals constitueixen els fonaments de les societats lliures i justes. Els governs tenen la capacitat de proveir al conjunt de la ciutadania d'uns serveis públics essencials.

Hi ha consens cada cop més gran¹⁰ a considerar que la riquesa de les grans fortunes i empreses no està prou gravada, i sobre el fet que la factura fiscal recau de manera desproporcionada sobre la classe treballadora. Tan sols quatre centaus de cada dòlar recaptat a través d'impostos corresponen als impostos sobre la riquesa.¹¹

Les fortunes dels més rics del món han augmentat fins a assolir nivells sense precedents.¹² Si la riquesa es gravés de manera més equitativa, es podrien recaptar ingressos suficients per garantir l'escolarització de totes els infants del món, i que cap persona s'arruïni per poder costejar els tractaments mèdics que necessiti la seva família. Així, seria possible construir una economia més humana i equitativa, que posi en valor el que de veritat importa.

ELS AVENÇOS EN LA LLUITA CONTRA LA POBRESA S'ESTAN ALENTINT DRÀSTICAMENT

Un dels majors èxits de les últimes dècades ha estat l'enorme reducció del nombre de persones en situació de pobresa extrema, una categoria en què, segons el Banc Mundial, es troben aquelles persones que viuen amb 1,90 dòlars al dia o menys. No obstant això, dades recents d'aquesta institució indiquen que la taxa de reducció de la pobresa s'ha reduït a la meitat des de 2013.¹³ De fet, la pobresa extrema està augmentant a l'Àfrica subsahariana. A més, aquestes noves dades mostren que la major part de la humanitat amb prou feines ha aconseguit allunyar-se de la pobresa, ja que una mica menys de la meitat de la població mundial (3.400.000.000 de persones) subsisteix amb menys de 5,50 dòlars al dia, xifra en la qual el Banc Mundial ha fixat el seu nou llindar de pobresa extrema als països de renda mitjana-alta.¹⁴ Així mateix, les dades del Banc Mundial posen de manifest que les dones tenen més probabilitats d'estar sumides en la pobresa, especialment quan estan en edat reproductiva, a causa de la càrrega de treball de cures no remunerat que se'ls assigna.¹⁵

"ARRIBA UN MOMENT EN EL CURS DE LA HISTÒRIA EN QUÈ LA HUMANITAT ESTÀ CRIDADA A ADQUIRIR UN NOU NIVELL DE CONSCIÈNCIA ... D'ASSOLIR UNA MAJOR ALTURA MORAL. UN MOMENT EN EL QUAL HEM DE DESPRENDRE'NS DE LA POR I DONAR-NOS ESPERANÇA UNS ALS ALTRES. AQUEST MOMENT ÉS ARA"

DR. WANGARI MAATHAI, FUNDADORA DEL MOVIMENT CINTURÓ VERD, PREMI NOBEL DE LA PAU EL 2004

"SI UNA SOCIETAT LLIURE NO POT AJUDAR A LA MAJORIA QUE SÓN POBRES, NO PODRÀ SALVAR A LA MINORIA QUE SÓN RICS" .- JOHN F.

KENNEDY, DISCURS D'INVESTIDURA 20 DE GENER DE 1961.

Aquestes xifres són conseqüència directa de la desigualtat,¹⁷ i del fet que, durant dècades, els més rics hagin anat acumulant un percentatge desproporcionat de la riquesa. L'Informe sobre la Desigualtat Global de 2018 va revelar que, entre 1980 i 2016, la meitat més pobre de la població mundial només va rebre 12 cèntims per cada dòlar de creixement dels ingressos a nivell mundial, davant els 27 cèntims que ha obtingut l'1 % més ric de la població.¹⁸ La conclusió és clara: per eradicar la pobresa hem de combatre la desigualtat.

El cost humà de la desigualtat és devastador. Avui:

- 262 milions de menors no podran anar a l'escola.¹⁹
- Gairebé 10.000 persones moriran per no tenir accés a atenció sanitària.²⁰
- Es realitzaran 16.400 milions d'hores de treball de cures no remunerat, majoritàriament per part de dones pobres.²¹

Els nostres actuals governs s'enfronten a un dilema decisiu: treballar perquè totes les ciutadanes i ciutadans tinguem una vida digna, o mantenir l'extrema riquesa d'uns pocs.

ROBERTA ÉS POLICIA. VA DONAR A LLUM A BESSONS A L'HOSPITAL KENYATTA NATIONAL DE NAIROBI. LAMENTABLEMENT, HI VA HAVER MOLTES COMPLICACIONS I TOTS DOS NADONS VAN MORIR. COM NO PODIA PAGAR ELS COSTOS MÈDICS, ROBERTA VA SER RETINGUDA A L'HOSPITAL, I LES AUTORITATS ES VAN NEGAR A LLIURAR-LI ELS COSSOS DELS SEUS NADONS FINS QUE NO PAGUÉS LA FACTURA.¹⁶

LA PROLIFERACIÓ DELS MILMILIONARIS

Ja han passat deu anys des que l'inici de la crisi econòmica va sacsejar els fonaments del món i que tant patiment ha provocat. En aquest període, la riquesa de les persones més riques del món s'ha incrementat considerablement:

- En els deu anys posteriors a la crisi econòmica, el nombre de milmilionaris pràcticament s'ha duplicat.²²
- La riquesa dels milmilionaris que hi ha al món s'ha incrementat en 900.000 milions de dòlars només en l'últim any, la qual cosa equival a un increment de 2.500 milions de dòlars diaris. Mentrestant, la riquesa de la meitat més pobre de la població mundial, que equival a 3.800 milions de persones, es va reduir en un 11%.²³
- Els milmilionaris són més rics que mai. Entre 2017 i 2018, cada dos dies sorgia de mitjana un nou milmilionari.²⁴
- La riquesa està cada vegada més concentrada en menys mans: l'any passat, 26 persones posseïen la mateixa riquesa que 3.800 milions de persones, la meitat més pobre de la humanitat; el 2017, aquesta xifra era de 43 persones.²⁵
- La fortuna de Jeff Bezos, propietari d'Amazon i l'home més ric del món, s'ha incrementat fins a arribar als 112.000 milions de dòlars. Només l'1% de la seva fortuna equival a la totalitat del pressupost sanitari d'Etiòpia, un país on viuen 105 milions de persones.²⁶
- Si una única empresa s'encarregués de realitzar tot el treball de cures no remunerat que duen a terme les dones de tot el món, la seva facturació anual pujaria a 10 bilions de dòlars,²⁷ 43 vegades més que la d'Apple.²⁸

GAIREBÈ LA MEITAT DE LA POBLACIÓ MUNDIAL
(3.400.000.000 DE PERSONES)
VIU AMB MENYS

**5,50 DÒLARS
AL DIA.**²⁹

TOT I AIXÒ, HI HA MÉS MILMILIONARIS QUE
MAI (2208)

I LES SEVES FORTUNES CREIXEN
A UN RITME DE

**2500 MILIONS
DE DÒLARS AL
DIA.**³⁰

Un jet privat a St. Moritz, a Suïssa. Crèdit: Pixabay

A més de veure com les seves fortunes segueixen creixent, els més rics (igual que les empreses que posseeixen) gaudeixen també dels nivells impositius més baixos de les últimes dècades:

- Els impostos sobre la riquesa són especialment reduïts. Tan sols 4 centims de cada dòlar recaptat s'obtenen a través d'impostos sobre la riquesa.
- Als països rics, el tipus marginal màxim mitjana en l'impost sobre la renda personal va passar del 62% el 1970 al 38% el 2013.³¹ Als països en desenvolupament, el tipus marginal màxim en l'impost sobre la renda personal se situa, de mitjana, al 28%.³²
- En alguns països com Brasil³³ o el Regne Unit,³⁴ el 10% més pobre de la població dedica al pagament d'impostos un percentatge més gran dels seus ingressos que el 10% més ric.
- Els Governos haurien de centrar els seus esforços en què els més rics aportin més recursos fiscals que permetin lluitar contra la desigualtat. Per exemple, si les persones més riques paguessin un 0,5% més d'impostos sobre la riquesa, es recaptaria més diners dels que calen per escolaritzar els 262 milions de d'infants que actualment no tenen accés a una educació i per proveir serveis de atenció sanitària que salvarien la vida a 3,3 milions de persones.³⁵
- Les grans fortunes oculten a les autoritats fiscals 7,6 bilions de dòlars.³⁶ També les empreses oculten grans quantitats de diners en jurisdiccions estrangeres. Com a resultat, els països en desenvolupament es veuen privats de 170 000 milions de dòlars anuals.³⁷

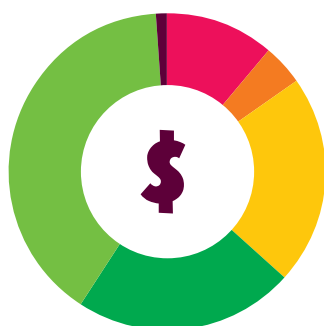
**"FINANÇAR L'EDUCACIÓ
DELS INFANTS MÉS
POBRES DEL MÓN
SALVA VIDES I PERMET
CONSTRUIR EL FUTUR
DEL MÓN".**

**ILLIASSOU BOUBAGAR, ALIANÇA
ROTAB PER LA TRANSPARÈNCIA
PRESSUPOSTÀRIA, NÍGER**

**"L'EDUCACIÓ NO ÉS UNA
MANERA D'ESCAPAR DE
LA POBRESA, SINÓ DE
LLUITAR CONTRA ELLA".**

**JULIUS NYERERE, PRESIDENT
FUNDADOR DE TANZÀNIA**

DESGLOSSAMENT DELS INGRESSOS FISCALS³⁸

- Impost sobre la renda empresarial 11%
- Impostos sobre la riquesa 4%
- Impost sobre la renda personal 21%
- Impostos sobre els salaris 22%
- IVA i d'altres impostos al consum 39%
- Altres 1%

LES GRANS FORTUNES OCULTEN
A LES AUTORITATS FISCALS

**7,6 BILIONS DE
DÒLARS**³⁹

OFFSHORE

LA FRACTURA QUE AMENAÇA AMB DESTRUIR-NOS

Respectades veus de tot el món, des dels Estats Units i Brasil a Europa i Filipines, han advertit que la desigualtat està contribuint a "enverinar" el clima polític. En els últims anys, hem estat testimonis d'importants retrocessos en la llibertat d'expressió i la democràcia en països de tot el món.⁴¹ El Council on Foreign Relations (Consell de Relacions Exteriors) ha demostrat que la bretxa entre rics i pobres està contribuint a revifar l'autoritarisme.⁴² En lloc de treballar per reduir la fractura entre rics i pobres, alguns líders han optat per criminalitzar les persones migrants, a altres grups ètnics, a altres països, a les dones i a les persones en situació de pobresa. Als països més desiguals, la confiança en la societat⁴³ és menor i la delinqüència major.⁴⁴ Les societats amb un major nivell de desigualtat viuen més estressades i menys felices, i presenten majors índexs de malalties mentals.⁴⁵

"FA POC VAIG VISITAR AL BRASIL A UNA PERSONA MOLT RICA. VIVIA EN UN APARTAMENT PRECIÓS, AMB FINESTRALS DES DEL TERRA FINS AL SOSTRE I UNES VISTES INCREÏBLES. NO OBSTANT AIXÒ, VAM HAVER DE PASSAR TRES CONTROLS DE SEGURETAT PER ENTRAR A L'EDIFICI, QUE TENIA BARROTS A LES FINESTRES. ESTIC SEGUR QUE AQUESTA PERSONA PAGA POCOS IMPOSTOS, PERÒ VIU EN UNA GÀBIA. JO NO PODRIA VIURE AIXÍ. POSSIBLEMENT, A DINAMARCA PAGUI MÉS IMPOSTOS, PERÒ L'ÚNIC QUE HI HA A LA PORTA DE CASA MEVA DE COPENHAGUEN SÓN FLORS".

DJAFFAR SHALCHI, MULTIMILIONARI DANÈS I FUNDADOR DE LA FUNDACIÓ HUMAN ACT, QUE HA LLANÇAT LA CAMPANYA "MOVE HUMANITY"⁴⁰

ALS ESTATS UNITS, ELS
HOMES BLANCS SOLTERS
POSSEIXEN

100
VEGADES MÉS
RIQUESA QUE LES DONES
HISPANES SOLTERES⁴⁶

LA DESIGUALTAT ÉS SEXISTA

Aquesta fractura econòmica està en l'origen de la bretxa entre dones i homes, però també és conseqüència d'ella. Als països amb elevats nivells de desigualtat econòmica, la desigualtat entre dones i homes també és més gran. Alhora, aquelles societats on la bretxa entre rics i pobres és menor també gaudeixen de més equitat entre dones i homes.⁴⁷ La desigualtat de gènere no és un problema nou, ni tampoc un fenomen accidental. Les normes que regeixen la nostra economia estan dictades per homes rics i poderosos que actuen en defensa dels seus interessos. L'actual model econòmic neoliberal ha agreujat aquesta situació, a través de les retallades als serveis públics, la reducció de la tributació de les persones i empreses més riques i la cursa a la baixa en els salaris, que ha perjudicat en major mesura a les dones.

La majoria de les persones més riques del món són homes.⁴⁸ A nivell mundial, les dones guanyen un 23% menys que els homes,⁴⁹ i els homes posseeixen un 50% més de riquesa que les dones.⁵⁰

I, des d'una perspectiva més profunda, cal assenyalar que la nostra prosperitat econòmica depèn de l'enorme contribució (no reconeguda) que realitzen les dones a través del treball de cures no remunerat.

QUADRE 1:

TREBALL DE CURES NO REMUNERAT I DESIGUALTAT

Les nostres economies se sustenten sobre els milions d'hores de treball de cures no remunerat que cada dia realitzen les dones. A causa de la injustícia de les normes socials imperants, són les dones i les nenes qui majoritàriament s'ocupen d'aquest tipus de treball, que implica dedicar un gran nombre d'hores a tenir cura de els infants i de les persones grans i malaltes, així com a cuinar, netejar i recollir aigua i llenya. Si una única empresa s'encarregués de realitzar tot el treball de cures no remunerat que duen a terme les dones de tot el món, la seva facturació anual pujaria a 10 bilions de dòlars,⁵¹ 43 vegades més que la d'Apple.⁵² S'estima que, en els països de renda baixa, el valor de la contribució no remunerada que realitzen les dones tan sols en el sector de la salut ascendeix a aproximadament el 3% del seu PIB.⁵³

El treball de cures no remunerat no només treu temps a les dones, sinó que afecta negativament la seva salut i fa impossible que puguin aprofitar les oportunitats educatives, polítiques i econòmiques. Les dones en situació de pobresa són els que comporten una major càrrega d'aquest tipus de treball i, si no fem alguna cosa, la igualtat econòmica i de gènere continuaran sent una quimera.

SI UNA ÚNICA EMPRESA S'ENCARREGUÉS
DE REALITZAR TOT EL TREBALL DE CURES
NO REMUNERAT QUE DUEN A TERME
LES DONES DE TOT EL MÓN, LA SEVA
FACTURACIÓ ANUAL PUJARIA A

**10
BILIONS
DE DÒLARS.***

*** 43 VEGADES
MÉS QUE LA
D'APPLE.** ⁵⁴

Rosalyn Martínez recull aigua d'una bomba d'extracció d'aigua a la zona de reassentament de GMA, al nord de Tacloban (Filipines). El lloc es va construir per real·lotjar famílies després del pas del tifó Haiya. No obstant això, molts residents afirmen que la seva situació és encara més vulnerable ara a causa de la manca de serveis bàsics com l'abastament regular d'aigua potable.

Foto: Aurelie Marrier d'Unienville / Oxfam.

Així mateix, la desigualtat té enormes implicacions per al futur de els infants, així com per les seves oportunitats de gaudir d'una vida millor i més longeva.

EL TALENT ESTÀ A TOT ARREU, LES OPORTUNITATS NO

La igualtat d'oportunitats perquè totes els infants puguin aprendre i treure el màxim partit dels seus diferents talents és un element essencial en la construcció d'una societat més justa. No obstant això, en la major part dels països és la riquesa, i no el talent, el que determina les seves oportunitats educatives. A Kenya, un nen que pertany a una família rica té una possibilitat entre tres de seguir estudiant un cop finalitzada la secundària; en el cas d'una nena que vingui d'un família pobre, la possibilitat és de tan sols una entre 250.⁵⁵ En aquest país, un nen o nena d'una família rica estudia, de mitjana, el doble d'anys que un nen o nena d'una família pobre.⁵⁶ Als Estats Units, el "somni americà" ha quedat reduït a la categoria de mite, ja que actualment el nivell de mobilitat social en aquest país és el més baix de les últimes dècades.⁵⁷

Aquesta realitat significa no només que estem fallant a totes i cadascuna d'aquestes nenes i nens, que tenen dret a rebre una educació, sinó que constitueix un fracàs per al conjunt de la societat, ja que tota una generació d'infants amb talent, però sumits en la pobresa, no pot desenvolupar plenament el seu potencial i contribuir al progrés de la humanitat. Els que podrien ser brillants metges, docents o emprenedors es dediquen a canvi al pasturatge o a buscar aigua. La humanitat s'enfronta a reptes sense precedents. No obstant això, la desigualtat fa que, en lloc d'aprofitar els talents de totes les persones per afrontar-los, estiguem desaprofitant el seu potencial.

Gladys Asare Akosua és mestra a l'escola per a nenes Savelugu Girls Model School al nord de Ghana, una de les dotzenes d'escoles model en aquesta zona del país. Les autoritats locals financen i gestionen aquest tipus d'escoles. Crèdit: Lotte Ersøe/Oxfam IBIS.

AL NEPAL, UNA NENA O NEN D'UNA FAMÍLIA POBRA TÉ

TRES VEGADES MÉS PROBABILITATS DE MORIR ABANS DELS 5 ANYS

QUE UNA NENA O NEN D'UNA FAMÍLIA RICA.⁵⁸

UNA ESPERANÇA DE VIDA RETALLADA

En la majoria dels països, tant desenvolupats com en desenvolupament, tenir diners és el millor passaport per millorar la salut i tenir una major esperança de vida. En canvi, la pobresa sol comportar el patiment de més malalties i una mort més primerenca. Al Nepal, una nena o nen d'una família pobre té tres vegades més probabilitats de morir abans dels 5 anys que una nena o nen d'una família rica.⁵⁹

A l'Índia, l'esperança de vida d'una dona considerada de "casta baixa"⁶¹ és 15 anys inferior a la d'una dona considerada de "casta alta". L'esperança de vida en una de les zones més pobres de Londres és sis anys inferior a la d'un dels barris més rics de la capital anglesa, tot i estar a tan sols uns pocs quilòmetres de distància.⁶² L'esperança de vida a les zones més riques de Sao Paulo, al Brasil, és de 79 anys, mentre que en una de les zones més pobres de la ciutat és de tan sols 54 anys.⁶³

Costa pensar en una injustícia més gran que viure 25 anys menys pel simple fet de ser pobre.

"DE TOTES LES FORMES DE DESIGUALTAT, LA INJUSTÍCIA EN L'ÀMBIT DE LA SALUT ÉS LA MÉS ESGARRIFOSA I INHUMANA"⁶⁰

MARTIN LUTHER KING

NO TÉ PER QUÈ SER AIXÍ

La desigualtat no és inevitable. Cap llei econòmica dicta que els rics hagin de enriquir-se cada vegada més mentre els pobres moren per manca d'accés a medicaments. No té sentit que tanta riquesa s'acumuli en tan poques mans, quan aquests recursos podrien aprofitar-se en benefici de tota la humanitat. La desigualtat és resultat de decisions i accions polítiques.⁶⁴

Aquest informe se centra en una de les armes més poderoses que els governs tenen al seu abast per reduir la bretxa entre els súper rics i la resta de la població: la provisió de serveis públics universals i de sistemes de protecció social finançats a través d'una fiscalitat més justa.

EL PAPER ESSENCIAL DELS SERVEIS PÚBLICS PER LLUITAR CONTRA LA DESIGUALTAT

Aules amb docents. Centres de salut amb personal mèdic. Aixetes que funcionen i sanitaris nets. Una pensió bàsica al final d'una dura vida laboral. Igualtat en l'accés a l'educació, els serveis de salut, l'aigua, les pensions i les prestacions per fills a càrrec, sense discriminacions per raó de gènere, casta, ètnia o discapacitat. Aquest tipus de serveis públics i prestacions socials poden esdevenir el motor de la igualtat i contribuir a canviar la vida de les persones i desenvolupar el seu potencial, a més de ser una eina per millorar la cohesió de les societats i reduir la bretxa tant entre rics i pobres com entre dones i homes.

Els serveis públics tenen capacitat per donar llibertat a les persones. La llibertat que neix de no tenir por a emmalaltir o a no poder rebre atenció mèdica; la que neix de l'alfabetització, ja que la manca d'accés a l'educació impedeix a massa persones exercir una participació activa en la societat i progressar en el seu dia a dia; i la llibertat de saber que rebràs suport si passes dificultats i la teva família també.

Alumnes d'una escola a Kenya subjecten una pancarta que els ha proporcionat un grup de activistes durant una protesta per l'eliminació de la zona d'esbarjo a la seva escola, la Langata Road Primary School, a Nairobi, el 19 de gener del 2015. La policia va emprar gas lacrimògen contra les i els estudiants que protestaven. Segons un defensor dels drets humans kenyà, un poderós polític s'havia apoderat de la parcel·la on es trobava la zona d'esbarjo de l'escola. Foto: Brian Inganga/AP.

EVITAR QUE LES DONES EN SITUACIÓ DE POBRESA MORIN DURANT EL PART, ÉS EL SECTOR PÚBLIC QUI PROVEEIX EL

protecció social redueixen la pobresa i la desigualtat. Les dades recollides de 150 països durant un període de més de 30 anys⁶⁶ posen de manifest que, en termes generals, la inversió en serveis de salut, educació i protecció social permet reduir la bretxa entre rics i pobres. Un recent estudi sobre la situació a 13 països en desenvolupament ha revelat que el 69% de la reducció total de la desigualtat es devia a la despesa en educació i salut.⁶⁷ També s'ha revelat que, si totes els infants adquirissin les competències lectores bàsiques en acabar la seva educació, 171 milions de persones podrien sortir de la pobresa extrema.⁶⁸ El Fons Monetari Internacional (FMI) ha identificat que la despesa pública en serveis de salut, educació i protecció social és una de les eines més importants dels governs per reduir la desigualtat i la pobresa.⁶⁹ El conjunt de la societat es beneficiaria, ja que menys desigualtat implica també menys delinqüència, més confiança,⁷⁰ millor salut i vides més llongues i felïços.⁷¹

Els serveis públics tenen un enorme poder igualador, ja que permeten que totes les persones, independentment del seu patrimoni o els seus ingressos, tinguin l'oportunitat de portar una vida digna. Els centres educatius poden convertir-se en llocs on els fills i filles de famílies riques i pobres entaulin amistat, fent caure així les barreres de la desigualtat. I els centres de salut poden convertir-se en llocs on rics i pobres puguin estar segurs de rebre la millor atenció sanitària possible, independentment de la seva situació econòmica.

Així mateix, els serveis públics poden reduir la desigualtat entre dones i homes. L'educació pot millorar la confiança de les dones en si mateixes, així com les seves oportunitats econòmiques i el seu poder de decisió.⁷² Al mateix temps, uns serveis de salut gratuïts i de qualitat són fonamentals perquè dones i nenes puguin decidir sobre les seves vides, així com per millorar les seves perspectives de sortir de la pobresa i reduir les seves probabilitats de morir a causa de malalties evitables.⁷³ El subministrament d'aigua corrent potable estalviaria a les dones totes les hores que suposa el fet d'anar a buscar aquest aigua, a més de protegir-les davant de les malalties.⁷⁴ Per contra, si els serveis públics no compten amb el finançament i la qualitat suficients i no tenen en compte les necessitats específiques de les dones i les nenes, poden ampliar la bretxa de gènere.

L'STATU QUO: HI HA AVENÇOS, PERÒ MASSA LENTS I MOLT DESIGUALS

La forma de proveir els serveis sanitaris i educatius, així com la d'estructurar les pensions i altres prestacions socials, també determina en quina mesura aquests tenen capacitat de reduir la bretxa entre rics i pobres.

Contrast urbà a l'Índia: grans edificis moderns treuen el cap per darrere d'un barri marginal a Noida, a Uttar Pradesh.
Foto: Danish Qazi.

QUADRE 2:

ATENCIÓ SANITÀRIA A L'ÍNDIA

Aquest país és un dels principals destins del turisme sanitari.⁷⁶ Alhora, la despesa pública en salut es troba entre els més baixos del món. Els Estats més pobres de l'Índia tenen majors índexs de mortalitat infantil que l'Àfrica subsahariana.⁷⁷

Al llarg de les darreres dècades, la provisió de serveis públics ha donat grans resultats, especialment en els països en desenvolupament. Des de 1990, 2.600 milions de persones han obtingut accés a fonts millorades d'aigua potable.⁷⁸ Actualment, l'escolarització en educació primària és pràcticament universal en la major part dels països, amb el mateix nombre de nenes que de nens matriculats.⁷⁹ Des de 1990, la mortalitat entre menors de 5 anys s'ha reduït a la meitat.⁸⁰

No obstant això, els avenços s'han produït de manera molt desigual, i encara queda molt per fer. Als països en desenvolupament, els infants de famílies riques tenen un 32% més de probabilitats de completar l'educació primària que els de les famílies més pobres.⁸¹ Als països de renda mitjana i baixa, s'estima que la manca d'accés als serveis de salut és responsable de 3,6 milions de morts anuals.⁸² Les dades de 137 països en desenvolupament revelen que un nen o nena d'una família pobre té, de mitjana, el doble de probabilitats de morir abans de complir 5 anys que una nena o nen d'una família rica.⁸³

En molts països, els centres educatius i de salut públics no estan dotats amb els recursos humans i financers suficients, ofereixen serveis de molt baixa qualitat, i es mantenen a flotació gràcies al compromís del seu personal docent, metge i d'infermeria. En la majoria dels casos, la protecció social és miserable i exclou la major part de les persones que la necessiten. En massa ocasions, aquests serveis no tenen en compte les necessitats específiques de les dones. La mala qualitat dels serveis públics acaba per agreujar i incrementar la desigualtat.

CONTINUA SENSE TENIR ACCÉS A SERVEIS PÚBLICS BÀSICS COM EL SUBMINISTRAMENT D'AIGUA I D'ELECTRICITAT.

AIXÒ INCREMENTA ENORMEMENT LA

El
37%

de la població no té accés a un sistema millorat de proveïment d'aigua.

El
65%

no té accés a electricitat.

QUANTITAT DE TEMPS QUE LES LLARS POBRES HAN DE DEDICAR A TREBALLS DE CURES NO REMUNERATS.⁸⁴

Durant algun temps, institucions com el Banc Mundial

Recollir llenya

Recollir aigua

Treball de cures

han defensat la necessitat de "racionar" i minimitzar la provisió de serveis públics, amb l'argument que el sector privat sol ser millor a l'hora de proporcionar els serveis. Aquest punt de vista es basava en l'argument que cada persona ha de pagar-la seva educació i la seva atenció sanitària, que els mecanismes de mercat han de ser els encarregats d'organitzar la provisió d'aquests serveis i que la protecció social ha de ser limitada i centrar-se únicament en les persones més pobres.⁸⁵ Si bé aquest tipus de mentalitat, assessorament i disseny de programes han canviat alguna cosa, destacant el cas de l'FMI,⁸⁶ la veritat és que l'aplicació d'aquests canvis en la pràctica ha estat més lenta. En massa casos, aquesta tendència es veu agreujada per la influència que les elits exerceixen sobre les polítiques i els governs, el que sovint ha provocat que la despesa pública vagi en la direcció incorrecta, de manera que beneficia principalment a les persones més riques, en lloc de als que més ho necessiten.⁸⁷

L'OBJECTIU: SERVEIS PÚBLICS GRATUÏTS I DE QUALITAT PER A TOTHOM

És el moment de centrar-se en les mesures que funcionen. La manera més eficaç de reduir la bretxa entre rics i pobres és proporcionar uns serveis públics universals, gratuïts, que rendeixin comptes davant la ciutadania, i que a més estiguin dissenyats de tal manera que funcionin adequadament per a les dones i les nenes.

UNIVERSALITAT

Costa Rica, Tailàndia i Sri Lanka, entre d'altres països, han demostrat que els països en desenvolupament poden permetre oferir serveis públics universals.⁸⁸ Els serveis públics i la protecció social universals han tingut un paper decisiu en la construcció i consolidació dels Estats d'Europa Occidental.⁸⁹ Quan la provisió pública d'aquest tipus de serveis es dirigeix exclusivament a la població més pobre, l'efecte sol ser contrari al desitjat, i el que passa és que la major part de les persones que haurien de beneficiar d'ells queda exclosa. Per exemple, a Indonèsia el sistema de protecció social orientat al sector més pobre de la població en realitat exclou al 93% de les persones que compleixen els criteris per accedir-hi.⁹⁰

"CAL TAN POC PER SALVAR TANTES VIDES... SI ELS MÉS RICS TRIBUTESSIN EL QUE ELS CORRESPON, NO NOMÉS ES BENEFICIARIEN LES PERSONES POBRES, TAMBÉ HO FARIEN LES FAMÍLIES I L'ECONOMIA. PER EXEMPLE, SI UN NEN O NENA POBRA AMB PROBLEMES OCULARS REBÉS L'ATENCIÓ SANITÀRIA NECESSÀRIA, PODRIA SEGUIR AMB LA SEVA EDUCACIÓ, APRENDRE MÉS, ADQUIRIR UN MAJOR NIVELL EDUCATIU I AMB AIXÒ UN FUTUR MILLOR".

**DR. LÊ THỊ CAM THAN,
VICEDIRECTOR DE L'HOSPITAL
OFTALMOLÒGIC PÚBLIC DE LA
PROVÍNCIA DE CAN THO, AL
VIETNAM.**

Sala de diàlisi a l'hospital Bach Mai, al Vietnam. Foto: Adam Patterson/Oxfam.

ACCÉS GRATUÏT

El pagament de taxes per l'atenció sanitària pot ser una qüestió de vida o mort. Cada any, moltes persones moren o pateixen innecessàriament perquè no poden pagar l'atenció mèdica, i aproximadament 100 milions de persones cauen en la pobresa extrema per poder pagar aquest servei.⁹¹ En països com Kenya, la República Democràtica del Congo (RDC) i l'Índia s'han donat casos de persones pobres que han estat retingudes a l'hospital, fins i tot encadenades, per no poder pagar l'atenció mèdica que havien rebut.⁹² Un estudi realitzat durant sis setmanes a 2016 a RDC va revelar que el 54% de les dones que havien donat a llum eren retingudes a l'hospital per no poder pagar les taxes a què està subjecta l'atenció mèdica. En la majoria dels casos, tant les dones com els seus nadons eren retinguts durant mesos, sense rebre l'atenció sanitària que necessitaven fins a no saldar el seu deute.⁹³ Una cosa semblant passa amb l'educació, ja que les taxes escolars poden impedir que els nens, i especialment les nenes, vagin a l'escola.⁹⁴ Les dones i les nenes són les principals perjudicades quan la prestació de serveis públics està subjecta al pagament de taxes: en moltes societats, el seu baix estatus social i la manca de control sobre la seva pròpia economia implica que siguin les últimes a beneficiar-se de l'educació i l'atenció mèdica.⁹⁵

SERVEIS PÚBLICS, NO PRIVATS

Per reduir de manera efectiva la desigualtat, els països han de ampliar la provisió de serveis públics. Quan es dissenyen perquè funcionin adequadament, la magnitud i velocitat del seu impacte en la reducció de la pobresa és inigualable.⁹⁶ L'èxit d'alguns països en desenvolupament en aquest sentit ha posat de manifest el potencial i la capacitat dels serveis públics tant de ser universals com de beneficiar la població més pobre. Als països pobres que més mesures estan adoptant per evitar que les dones en situació de pobresa morin durant el part, és el sector públic qui proveeix el 90% de l'atenció mèdica.⁹⁷

El Banc Mundial i alguns governs de països donants s'han mostrat optimistes sobre la possibilitat que les aliances públic-privades⁹⁸ i la provisió privada de serveis s'erigeixin com alternatives als serveis públics. No obstant això, estudis de Oxfam⁹⁹ i altres ONG¹⁰⁰ demostren clarament que la provisió privada de l'educació, l'atenció mèdica i altres serveis públics a través del finançament d'aliances públic-privades no és una alternativa viable a la provisió pública d'aquests serveis. Més aviat al contrari, pot augmentar la desigualtat i esgotar els recursos dels governs. En aquest moment, fins i tot l'FMI adverteix dels considerables riscos fiscals que plantegen les estratègies basades en aliances publico-privades.¹⁰¹

"ASPIRO A QUE LA SALUT DEIXI PER TAL DE CONSIDERAR-SE UNA BENEDICCIÓ, I ES CONVERTEIXI EN UN DRET HUMÀ PEL QUAL LLUITAR".

KOFI ANNAN

"LES MANCANES DE L'EDUCACIÓ BÀSICA A L'ÍNDIA NO PODEN SUPLIR A TRAVÉS DE L'EXPANSIÓ DE LES ESCOLES PRIVADES, QUE NO HAN ACONSEGUIT RESOLDRE LES DEFICIÈNCIES EN CAP ALTRE LLOC".

AMARTYA SEN, PREMI NOBEL D'ECONOMIA

QUADRE 3:

ELS AVENÇOS DE TAILÀNDIA CAP A L'ATENCIÓ SANITÀRIA UNIVERSAL

dels Estats Units en la dècada de 1930.¹⁰² El sistema sanitari públic de Tailàndia dona feina a 180.000 persones com a infermers¹⁰³ i a 50 000 metges.¹⁰⁴ L'Estat proveeix més del 80% de l'atenció sanitària. Gràcies a una fiscalitat progressiva, tothom té accés a serveis d'atenció mèdica gratuïts i de qualitat, la qual cosa beneficia principalment a la població més pobre.¹⁰⁵

SERVEIS PÚBLICS QUE BENEFICIÏN LES DONES

Els governs han de donar prioritat a aquells serveis que contribueixin en major mesura al benestar de les dones, per exemple, els que permeten reduir la seva càrrega de treball de cures no remunerat. Els serveis públics poden facilitar la immersió laboral de les dones, i poden protegir les dones i nenes davant dels abusos a donar-los accés als mateixos com a usuàries. Així mateix, els Governos han de col·laborar amb organitzacions de defensa dels drets de les dones amb l'objectiu de garantir que aquestes es beneficiïn dels serveis públics. Uns serveis públics ben estructurats poden contribuir a qüestionar els estereotips sobre els rols de gènere de dones i homes, en lloc de reforçar-los, mentre que l'educació pot dotar a les dones i les nenes de les eines necessàries perquè facin front a la desigualtat, en lloc d'acceptar-la.

SERVEIS SUBJECTES AL CONTROL DE LA CIUTADANIA

Perquè els serveis públics siguin una eina eficaç en la lluita contra la desigualtat, cal que rendeixin comptes davant la ciutadania i donin resposta a les seves necessitats. En molts països, Oxfam treballa amb diferents aliats per contribuir al fet que la ciutadania exigeixi que els serveis públics siguin millors i més transparents. Des de 2011, els aliats d'Oxfam a Moçambic donen seguiment a la despesa pública en educació, salut i altres serveis públics, la qual cosa ha repercutit en millores en aquests serveis.¹⁰⁶

QUADRE 4:

ALIANCES PÚBLICO-PRIVADES EN LA PROVISIÓ D'EDUCACIÓ AL PAKISTAN: UN PERILLÓS DISTANCIAMENT DE L'EDUCACIÓ PÚBLICA

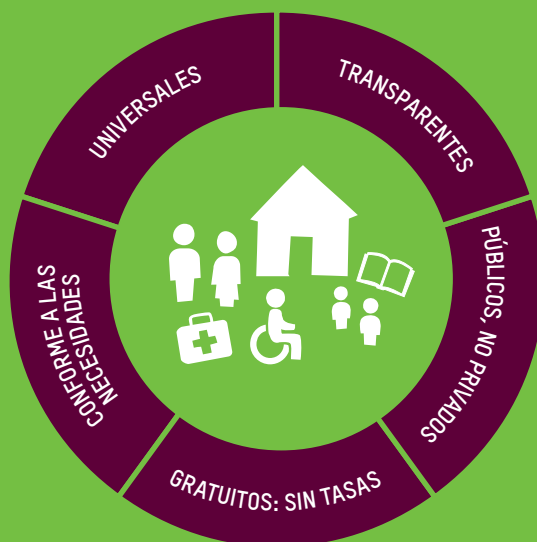
Al Pakistan hi ha 24 milions de d'infants sense escolaritzar. Tan sols el 15% de les nenes en situació de pobresa de zones rurals conclouen l'educació primària. Per abordar aquest problema, l'Estat de Punjab ha deixat d'invertir en la construcció d'escoles públiques; a canvi, destina els seus recursos a una aliança público-privada amb l'objectiu que la major part dels 5,5 milions d'infants sense escolaritzar que viuen en aquest Estat tinguin accés a l'educació.¹⁰⁷

Una investigació d'Oxfam¹⁰⁸ sobre aquesta aliança públic-privada ha revelat que tan sols el 1,3% de els infants de les escoles privades analitzades estaven sense escolaritzar anteriorment. A continuació, transcrivim algunes de les declaracions dels directors i directores d'escoles privades entrevistats durant la investigació:

"En aquesta escola no hi ha cap nena o nen que [abans] estigués sense escolaritzar. Els que hi ha en aquesta comunitat no volen estudiar, així que estaríem perdent el temps".

"En aquesta zona, els infants pobres van a escoles públiques. No poden permetre cap despesa en educació. Com amos de l'escola, no ens podem permetre que els més pobres entre els pobres vinguin a la nostra escola amb la resta de els infants. No som una ONG; el finançament de l'aliança públic-privada és limitada i també hem de guanyar-nos la vida amb això".

SERVEIS PÚBLICS DE BONA QUALITAT

ELS IMPOSTOS HAN DE RECAURE SOBRE ELS QUE ESTAN EN MILLORS CONDICIONS DE PAGAR-LOS

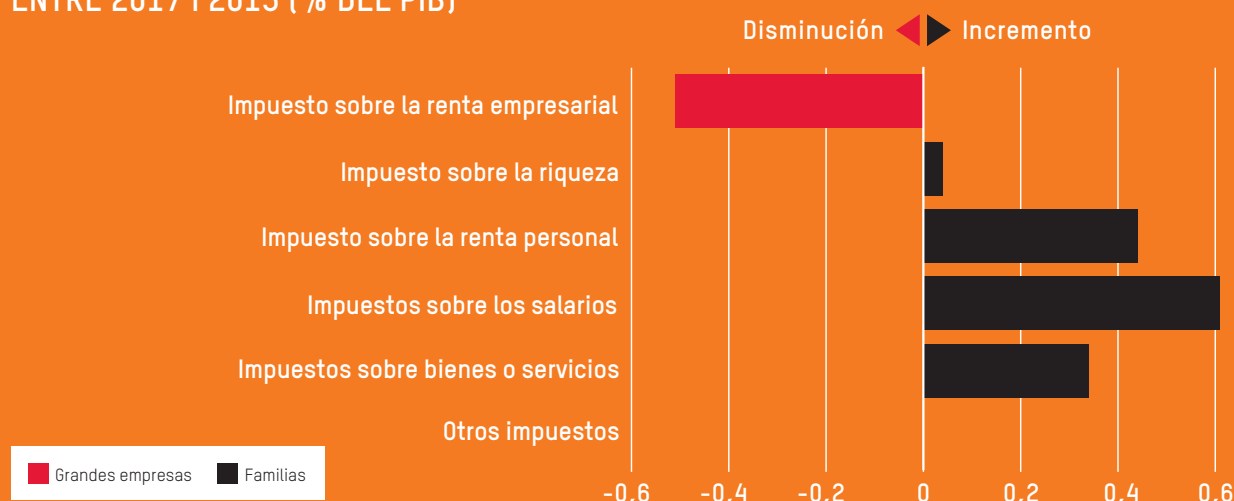
En l'actualitat, tant les persones més riques del món com les empreses de les que són propietàries tributen menys del que haurien. Els tipus marginals màxims en l'impost sobre la renda, així com en els impostos sobre la renda empresarial i de successions s'han reduït en la majoria dels països rics.¹¹⁰ Si aquesta realitat canviés, la major part dels governs disposarien de recursos suficients per universalitzar la provisió de serveis públics. Els ingressos fiscals addicionals recaptats entre les persones més riques dels països rics podrien utilitzar-se per donar suport als països més pobres del món a través d'incrementos en l'ajuda al desenvolupament.

El gravamen de la riquesa, a través de l'impost sobre successions o els impostos sobre els rendiments del capital, s'ha reduït o directament eliminat en la majoria dels països rics, mentre que en la major part dels països en desenvolupament amb prou feines s'apliquen en la pràctica. Aquest tipus d'impostos solen ser blanc d'hostils atacs per part de tertulians i polítics,¹¹¹ tot i que s'hagi demostrat que repercuteixen fonamentalment sobre les persones més riques, i no en el ciutadà mitjà.¹¹²

"CREC QUE, EN GENERAL, MOLTS DELS IMPOSTOS QUE S'APLIQUEN SÓN MASSA BAIXOS. PER EXEMPLE, ELS IMPOSTOS SOBRE SUCCESSIONS. SÓC UN ACÈRRIM DEFENSOR D'ELLS PERQUÈ GENEREN CERT DINAMISME, SENSE CAURE EN UN PUNT DE VISTA PURAMENT ARISTOCRÀTIC.

BILL GATES¹⁰⁹

VARIACIONS EN ELS INGRESSOS FISCALS ENTRE 2017 I 2015 (% DEL PIB)¹¹³

Així mateix, els Governos han anat reduint els tipus màxims tant en l'impost sobre la renda personal com en l'impost sobre la renda empresarial al llarg del temps. Fa no tant, el 1980, el tipus marginal màxim en l'impost sobre la renda personal en Estats Units era del 70%. En l'actualitat se situa en el 37%, gairebé la meitat.¹¹⁴ Tant les nombroses exempcions fiscals existents, com l'elusió fiscal, impliquen que els tipus impositius als quals realment tributen els rics i les grans empreses són encara menors.

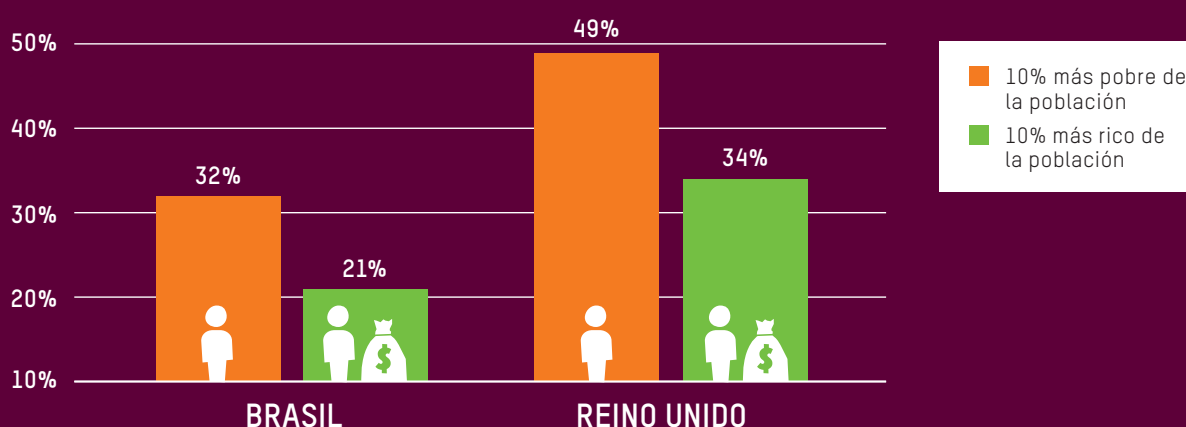
Com a conseqüència, en alguns països, els més rics tributen als tipus impositius més baixos de l'últim segle. A Amèrica Llatina, per exemple, el tipus efectiu al qual tributen el 10% de les persones amb més ingressos és de tan sols el 4,8%.¹¹⁵

En alguns països, si es tenen en compte tant els impostos sobre la renda com els impostos sobre el consum (l'impost sobre el valor afegit o IVA), el 10% més ric de la població tributa a un tipus impositiu menor que el 10% més pobre.

**"ÉS PROBLEMA QUE
JO SIGUI LA PERSONA
QUE MENYS IMPOSTOS
PAGA DE TOTA LA MEVA
OFICINA".**

**EL MULTIMILIONARI WARREN
BUFFET ASSENYALA QUE
TRIBUTA A UN TIPUS IMPOSITIU
EFECTIU INFERIOR A LA RESTA
D'EMPLEATS DE LA SEVA
OFICINA, INCLOENT LA SEVA
SECRETÀRIA.¹¹⁷**

TIPUS IMPOSITIUS EFECTIUS¹¹⁶

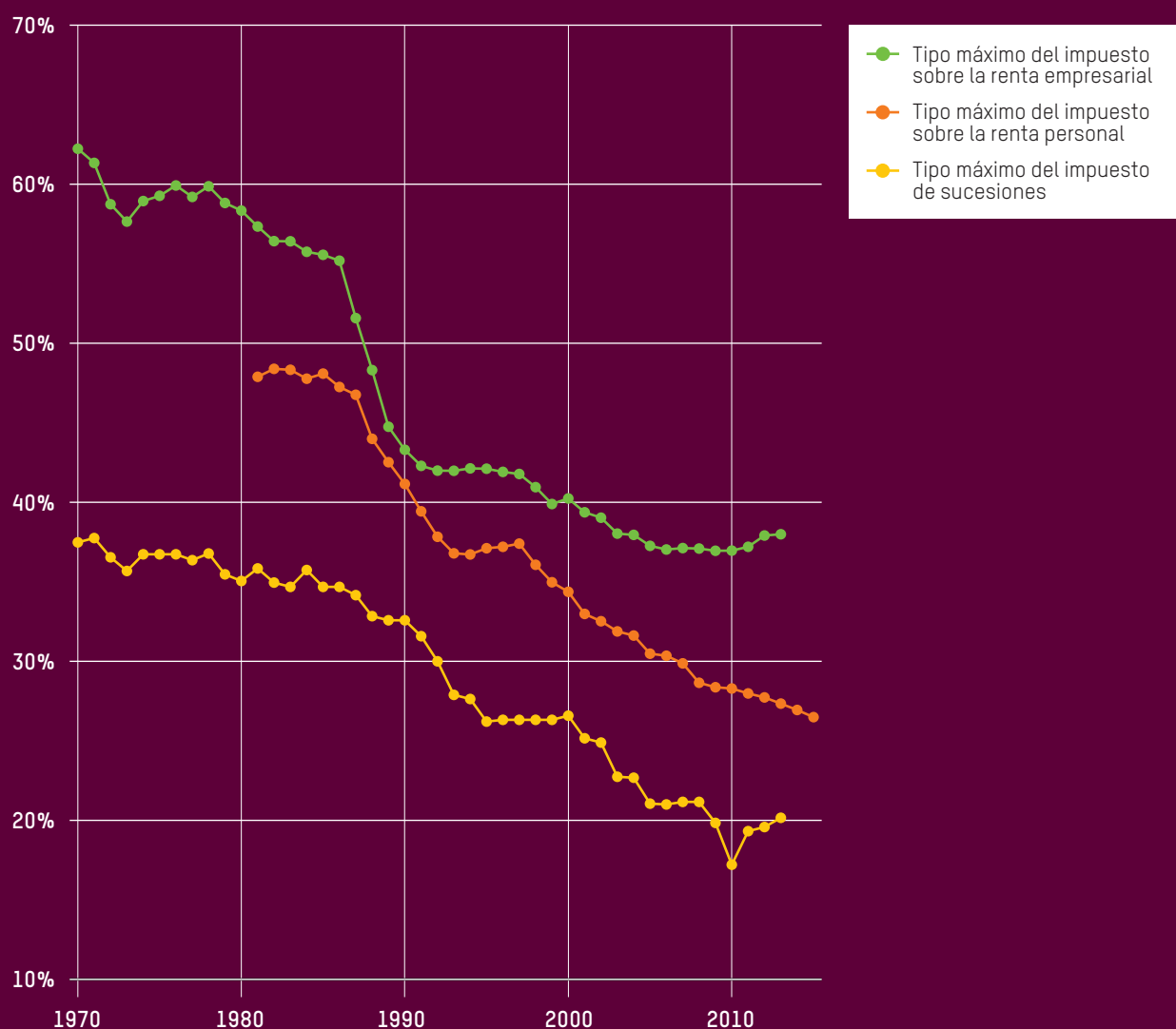

Aquesta situació es veu agreujada pels enormes nivells d'elusió fiscal per part dels súper rics i les grans empreses. Els súper rics amaguen a les autoritats tributàries almenys 7,6 bilions de dòlars, eludint el pagament d'aproximadament 200.000 milions de dòlars en concepte d'impostos.¹¹⁸ Mentre a milions de refugiats se'ls denega l'accés a un lloc segur, els més rics poden "adquirir" la nacionalitat de diversos països gràcies a la seva fortuna, tributant a tipus impositius reduïts i amb un escàs control sobre el seu patrimoni.¹¹⁹ S'estima que, tan sols a l'Àfrica, fins al 30% de la riquesa privada es troba en jurisdiccions estrangeres, la qual cosa priva els governs africans d'aproximadament 15.000 milions de dòlars en concepte d'ingressos fiscals.¹²⁰ Las grandes empresas cuentan con verdaderos ejércitos de asesores fiscales, que les ayudan a aprovecharse de los vacíos legales en materia de fiscalidad y a transferir sus beneficios a paraísos fiscales, eludiendo así el pago de impuestos; estas maniobras provocan que los países en desarrollo dejen de recaudar 100 000 millones de dólares a través del impuesto sobre la renta empresarial.¹²¹

L'FMI ha posat de manifest que hi ha un ampli marge per recaptar més impostos de les grans fortunes i les multinacionals.¹²² En contra del que es vol fer creure, fer-ho no seria perjudicial per a l'economia.¹²³ De fet, cada vegada hi ha més proves que la manca de redistribució de la riquesa repercuteix negativament en l'economia.¹²⁴ Per exemple, Colòmbia obté el 10% dels seus ingressos fiscals a través dels impostos sobre el patrimoni.¹²⁵

El 2015, el Govern colombià va introduir un nou impost per gravar aquelles rendes superiors als mil milions de pesos colombians, l'equivalent a 315.000 dòlars.¹²⁶

CARRERA A LA BAIXA EN LA FISCALITAT DE LES GRANS FORTUNES I EMPRESES ¹²⁷

Les polítiques fiscals poden contribuir a reduir la desigualtat no només entre rics i pobres, sinó també entre dones i homes. No obstant això, l'actual sistema tributari mundial depèn fonamentalment d'impostos com l'IVA, de manera que la càrrega fiscal recau en major mesura sobre les persones i famílies més pobres, perjudicant especialment a les dones. No és una cosa casual: les dones més pobres tenen una menor capacitat d'influència sobre les decisions fiscals, així com menys oportunitats per exigir comptes als governs.

Si no abordem el problema de la insuficient tributació dels que tenen més recursos per pagar impostos, la crisi de desigualtat seguirà fora de control, i serà impossible eradicar la pobresa.

SI L'1% MÉS RIC PAGUÉS UN
0,5% MÉS D'IMPOSTOS SOBRE
LA RIQUESA, ES RECAPTARIA
MÉS DINERS DEL NECESSARI
PER:

PROVEIR SERVEIS D'ATENCIÓ
SANITÀRIA QUE SALVARIEN LA
VIDA A 3,3 MILIONS DE PERSONES.

...I ESCOLARITZAR ELS 262
MILIONS D'INFANTS QUE
ACTUALMENT NO TENEN ACCÉS
A UNA EDUCACIÓ.¹²⁸

La infermera Margaret Nyagwaya (esquerra) té cura d'un nadó que acaba de néixer a l'ala de maternitat de l'hospital Zvamabande, al districte de Shurugwi de Zimbabue. Segons les seves paraules: "A les dones els agrada venir a donar a llum a la clínica, perquè reben vitamines per estar més forts i ens ocupem bé d'elles." L'hospital va rebre el suport d'ONG sòcies durant la resposta humanitària conjunta a Zimbabue a la crisi ocasionada per El Nen en 2015 i 2016.
Foto: Ilvy Njiokiktjien / Oxfam Novib.

**"LA VERITABLE
GRANDESA
D'UNA SOCIETAT
ES MESURA EN
COM TRACTA
ELS SEUS
MEMBRES MÉS
VULNERABLES".**

MAHATMA GANDHI

Salama, amb el seu fill Hama a casa seva a Azel (Níger). Quan Hama tenia mesos, Salama el va portar al centre de salut comunitari perquè patia malnutrició. Afirmar: "És realment bo per a nosaltres poder comptar amb la clínica. Abans, ens havíem de desplaçar fins a la ciutat d'Agadez. Era caríssim pagar el viatge, l'allotjament i el menjar. Però ara és molt més fàcil, en disposar d'aquest servei aquí." Foto: Abbie Trayler-Smith/Oxfam.

TRIAR EL BENESTAR PÚBLIC, NO EL BENEFICI PRIVAT

Els nivells actuals de desigualtat i pobresa no són fruit de la casualitat, sinó d'eleccions polítiques i econòmiques. Podem seguir optant per recompensar als que ja són rics, o decidir que volem lluitar contra la desigualtat i eradicar la pobresa. També podem decidir construir una economia humana en què les persones i empreses més riques paguin la seva quota justa de tributs, utilitzant aquests valuosos recursos per finançar serveis públics i sistemes de protecció social que beneficiïn totes les persones. Milers de milions de persones podrien alliberar-se d'una vida marcada per la pobresa. Alliberar de la por del preu a pagar per caure malaltes. Permetre a totes els infants desenvolupar el seu potencial i treure partit dels seus talents. Fer-ho podria suposar també un pas de gegant cap a la igualtat entre dones i homes, creant societats més segures, equitatives i feliços per als nostres fills i filles i per als nostres néts i nêtes. La decisió és a les nostres mans.

Els governs haurien d'escoltar als seus ciutadanes i ciutadans i adoptar mesures pertinents per reduir la desigualtat. Tots els governs haurien d'**establir una sèrie de metes i plans d'acció concrets i subjectes a terminis definits, com a part dels compromisos adquirits en virtut de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 10 sobre desigualtat**. Aquests plans haurien d'incloure mesures en els següents àmbits:

- 1 Universalitzar la provisió gratuïta de serveis públics com la salut i l'educació que funcionin també per a les dones i les nenes.** Deixar de donar suport a la privatització dels serveis públics. Oferir pensions, prestacions per fills i altres prestacions socials a totes les persones. Dissenyar tots els serveis de manera que es garanteixi que també beneficien les nenes i les dones.
- 2 Alliberar temps a les dones reduint els milions d'hores no remunerades que dediquen cada dia a la cura de les seves famílies i les seves llars.** Possibilitar que els que realitzen aquest treball essencial puguin manifestar la seva opinió en la presa de decisions en matèria pressupostària. Invertir en serveis públics com l'abastament d'aigua, la xarxa elèctrica i les llars d'infants per reduir el temps que dediquen les dones a la feina de cures no remunerat. Dissenyar tots els serveis públics de manera que beneficiïn les persones que disposen de poc temps lliure.
- 3 Posar fi a la carrera a la baixa en la tributació de les persones més riques i les grans empreses.** Gravar la riquesa i el capital a nivells més justos. Posar fi a la carrera a la baixa en els impostos sobre la renda empresarial i de les persones físiques. Acabar amb l'evasió i l'elusió fiscal de les grans empreses i fortunes. Consensuar un nou conjunt de normes i institucions a nivell mundial que permetin redissenyar el sistema tributari perquè sigui just, en un procés en el qual els països en desenvolupament participin en peu d'igualtat.

NOTES

A menys que s'indiqui el contrari, tots els enllaços s'han consultat per última vegada a l'octubre de 2018.

- Forbes. (2018). The World's Billionaires. <https://www.forbes.com/billionaires/list/>; and P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica. <http://dx.doi.org/10.21201/2019.3651>
- Banco Mundial. (2018a). Poverty and Shared Prosperity. <http://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity>
- A. Shorrocks, J. Davies and R. Lluberás. (2018). World Wealth Report 2018. Credit Suisse. <https://www.credit-suisse.com/corporate/en/research/research-institute/global-wealth-report.html>
- N. Lustig. (2015). The Redistributive Impact of Government Spending on Education and Health: Evidence from 13 Developing Countries in the Commitment to Equity Project. <https://www.imf.org/en/Publications/Books/Issues/2018/02/26/Inequality-and-Fiscal-Policy-42811>
- P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica. op cit.
- M. Hanrahan. (18 de mayo de 2012). Antilia: Inside Mukesh Ambani's 27-Story Mumbai Residence, The World's First \$1 Billion Home (PHOTOS). The Huffington Post. https://www.huffingtonpost.in/entry/antilia-inside-mukesh-expensive-home-mumbai_n_1527703
- M Döpfner. (2018). Jeff Bezos reveals what it's like to build an empire and become the richest man in the world — and why he's willing to spend \$1 billion a year to fund the most important mission of his life. Business Insider; Forbes. (2018). Lista de los multimillonarios del mundo. <https://www.forbes.com/billionaires/list/>. Para ver los cálculos sobre el presupuesto de sanidad de Etiopía, puede consultar: P. Espinoza Revollo. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica. <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
- J.D. Ostry, P. Loungani y A. Berg. (próxima publicación). Confrontar la desigualdad: cómo las sociedades pueden optar por un crecimiento inclusivo. Colombia.
- En informes anteriores, Oxfam se ha centrado en otros factores clave en la lucha contra la desigualdad, como el trabajo y los salarios (Premiar el trabajo, no la riqueza): <https://www.oxfam.org/es/informes/premiar-el-trabajo-no-la-riqueza>; la necesidad de reconfigurar nuestro modelo económico (Una economía para el 99%): <https://www.oxfam.org/es/informes/una-economia-para-el-99>; o la necesidad de poner fin al secuestro de la política y la economía por parte de las élites (Una economía al servicio del 1%): <https://www.oxfam.org/es/informes/una-economia-al-servicio-del-1>
- Puede consultar, por ejemplo, J. Brumby y M. Keen. (13 de febrero de 2018). Game-Changers and Whistle-Blowers: Taxing Wealth. FMI. <https://blogs.imf.org/2018/02/13/game-changers-and-whistle-blow-ers-taxing-wealth/> y FMI (2017) Monitor fiscal: Atajando la desigualdad, <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2017/10/05/fiscal-monitor-october-2017> Puede consultar también The Economist (9 de agosto de 2018) Overhaul tax for the 21st century, <https://www.economist.com/leaders/2018/08/09/overhaul-tax-for-the-21st-century>
- Cálculos de Oxfam; ver la nota metodológica: P. Espinoza Ravollo. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica. <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
- Ibíd.
- Banco Mundial. (2018a). La pobreza y la prosperidad compartida 2018. <http://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity>. La pobreza extrema mundial se redujo, en promedio, a un ritmo de un punto porcentual al año entre 1990 y 2015, pero a tan solo 0,6 puntos porcentuales al año entre 2013 y 2015, y aún menos entre 2015 y 2018.
- Ibíd.
- Ibíd.
- Standard Newspaper Kenya 2018 Double tragedy: Police woman loses twins, held in Nairobi West Hospital over Sh2.9 million bill. <https://www.sde.co.ke/article/2001255156/double-tragedy-police-woman-loses-twins-held-in-nairobi-west-hospital-over-sh2-9-million-bill>
- Ibíd., pág.24. Las proyecciones del Banco Mundial muestran que, al actual ritmo de crecimiento económico, será imposible erradicar la pobreza para 2030 a menos que se reduzca la desigualdad, logrando que los ingresos del 40% más pobre de la población se incrementen más rápido que los del resto. Si no se reduce la desigualdad, aproximadamente el 3,7% de la población mundial vivirá en la pobreza extrema, incluso aunque se dupliquen las tasas de crecimiento económico.
- F. Alvaredo, L. Chancel, T. Piketty, E. Saez y G. Z cman. (2017). Informe sobre la desigualdad global 2018. <https://wir2018.wid.world/>
- UNESCO. (2017). Informe de seguimiento de la educación en el mundo 2017-2018. Rendir cuentas en el ámbito de la educación: Cumplir nuestros compromisos. <http://unesdoc.unesco.org/images/0025/002593/259338e.pdf>
- M. Kruk et al. (2018). Mortality due to low-quality health systems in the universal health coverage era: a systematic analysis of amenable deaths in 137 countries. [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(18\)31668-4/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(18)31668-4/fulltext) The Lancet (17 de noviembre de 2018), Volume 392, Issue 10160, págs.2203–2212: Se ha revelado que 3,6 millones de muertes se deben a la falta de acceso a atención médica, una cifra que equivale a 9863 muertes al día.

21. L. Addati et al. (28 de junio de 2018). El trabajo de cuidados y los trabajadores del cuidado para un futuro con trabajo decente: Organización Internacional del Trabajo (OIT). Disponible en: <https://www.ilo.org/global/topics/care-economy/care-for-fow/lang--en/index.htm>. Las cifras corresponden a 64 países en los que se llevaron a cabo encuestas sobre el uso del tiempo, representando al 66,9% de la población mundial, de manera que es probable que la cifra total a nivel mundial sea considerablemente mayor. El estudio reveló que las mujeres realizan, en promedio, el 75% del trabajo de cuidados no remunerado.
22. En los diez años posteriores a la crisis económica, el número de millonarios se ha incrementado de 1125 en 2008 a 2208 en 2018. Para más información, puede consultar la nota metodológica: <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
23. La fortuna total de las personas que se han mantenido en la lista Forbes de forma continuada entre 2017 y 2018 (alrededor de 1900) se ha incrementado en aproximadamente 900 000 millones de dólares en un año, una cifra que equivale a un aumento de 2500 millones de dólares al día. Para más información, puede consultar la nota metodológica: <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
24. Hay más millonarios que nunca en el mundo. La lista Forbes de los millonarios del mundo (2018) se incrementó en 165 personas entre 2017 y 2018. Hay 316 nuevos millonarios en la lista, más del doble de los que la abandonaron (151). Para más información, puede consultar la nota metodológica: <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
25. Cálculos de Oxfam basados en Forbes. (2018). Lista de los millonarios del mundo, op. cit y Credit Suisse. (2018). World Wealth Report Databook. Para más información, puede consultar la nota metodológica: <http://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/private-wealth-or-public-good-620599>
26. En marzo de 2018, la fortuna de Jeff Bezos ascendía a 112 000 millones de dólares. Lista Forbes, op. cit. Para ver los cálculos sobre el presupuesto de sanidad de Etiopía, puede consultar: P. Espinoza Revollo. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica, op. cit.
27. McKinsey Global Institute. (2015). El poder de la paridad. Disponible en: <http://www.mckinsey.com/global-themes/employment-and-growth/how-advancing-womensequality-can-add-12-trillion-to-global-growth>
28. Cifra calculada en base a los ingresos anuales reportados por Apple en 2017 (229 300 millones de dólares). Disponible en: <https://www.apple.com/newsroom/pdfs/fy17-q4/Q4FY17ConsolidatedFinancialStatements.pdf>
29. Banco Mundial. (2018a). Pobreza y prosperidad compartida, op cit.
30. P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica. op cit.
31. K. Scheve y D. Stasavage. (2016). Taxing the Rich: A History of Tax Fairness in the United States and Europe. Princeton University Press.
32. Cifras tomadas de la base de datos del Índice de compromiso con la reducción de la desigualdad, correspondientes a 122 países en desarrollo. En promedio, el tipo más elevado del impuesto sobre la renta de las personas físicas se sitúa en el 28,55%.
33. INESC. (2015). 'Mineração e (in)justiça tributária no Brasil'. Nota Técnica 184.
34. Instituto Nacional de Estadística. (2018). Effects of taxes and benefits on household income – Financial year ending 2017. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/personaland-householdfinances/incomeandwealth/datasets/theeffectsoftaxesandbenefitsonhouseholdincome-financialyearending2014>, Table 14: Average incomes, taxes and benefits by decile groups of ALL households (ranked by unadjusted disposable income), 2016/17.
35. P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica, óp. cit.
36. G. Zucman. (2015). The Hidden Wealth of Nations. Chicago University Press; En la nota metodológica del informe Davos de Oxfam de 2018 encontrará una explicación sobre este trabajo: D. Hardoon et al. (2018). Premia el trabajo, no la riqueza. Nota metodológica. <https://doi.org/10.21201/2017.1350>. A. Alstadsaeter, J. Niels y G. Zucman (2017) Tax Evasion and Inequality, <https://doi.org/10.3386/w23772>.
37. A. Alstadsaeter et al. (2017). Tax Evasion and Inequality, ibid.
38. Cálculos de Oxfam basados en los datos disponibles en la OCDE para 35 países de la OCDE y 43 países no OCDE para el año 2015 (promedios no ponderados). OECD Stat. Revenue Statistics – OECD countries: comparative tables. <https://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?data-setcode=REV&lang=en>. Nota: el redondeo de las cifras implica que no sumen 100.
39. G. Zucman. (2015). The Hidden Wealth of Nations, op cit. Consultar la nota metodológica del informe de Davos de Oxfam 2018 para una explicación de los cálculos: D. Hardoon et al. (2018). Premiar el trabajo, no la riqueza. Nota metodológica, op cit.
40. Correspondencia privada de Djaffar Salchi con el autor.
41. Civicus. (2018). Informe sobre el estado de la sociedad civil. <https://www.civicus.org/index.php/state-of-civil-society-report-2018>
42. Council on Foreign Relations. (23 de febrero de 2017). Inequality and the rise of Authoritarianism. Transcripción de una mesa redonda en la que participaban J.A. Goldstone, K.R. McNamara y S. Hamid. <https://www.cfr.org/event/inequality-and-rise-authoritarianism>
43. E.D. Gould y A. Hijzen. (2016). Growing Apart, Losing Trust? The Impact of Inequality on Social Capital. Documento de trabajo del FMI WP/16/176. <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2016/wp16176.pdf>

44. P. Fajnzylber, D. Lederman y N. Loayza. (2002) Inequality and Violent Crime. *Journal of Law and Economics*, 45(1):1-40. <https://doi.org/10.1086/338347>; R. Wilkinson y K. Pickett. (2009). *Desigualdad: Un análisis de la (in)felicidad colectiva*. London: Penguin.
45. R. Wilkinson y K. Pickett. (2018). *The Inner Level*. London: Penguin.
46. M. Chang. (2015). *Women and Wealth: Insights for grantmakers*. Asset Funders Network. https://www.mariko-chang.com/AFN_Women_and_Wealth_Brief_2015.pdf
47. FMI (2018). Pursuing Women's Economic Empowerment. <https://www.imf.org/en/Publications/Policy-Papers/Issues/2018/05/31/pp053118pursuing-womens-economic-empowerment>
48. De los 2208 millonarios que aparecen en la lista Forbes, tan sólo 244 (el 11%) son mujeres. Según las estimaciones, los hombres poseen el 60% de la riqueza a nivel global. Ver: A. Shorrocks, J. Davies y R. Lluberas. (2018). *World Wealth Report Databook*. Credit Suisse. <https://www.credit-suisse.com/corporate/en/research/research-institute/global-wealth-report.html>
49. ONU Mujeres. (2018). Hacer las promesas realidad: La igualdad de género en la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible. <http://www.unwomen.org/-/media/headquarters/attachments/sections/library/publications/2018/sdg-report-gender-equality-in-the-2030-agenda-for-sustainable-development-2018-en.pdf?la=en&vs=5653>
50. Esta estadística se basa en las estimaciones de Credit Suisse sobre el porcentaje de riqueza global en manos de mujeres y hombres, reflejado en el Informe sobre la Riqueza Mundial 2018 (op cit). El 50% representa el porcentaje, y no la diferencia en puntos porcentuales.
51. 51 McKinsey Global Institute. (2015). El poder de la paridad. óp. cit.
52. Cifra calculada a partir de los ingresos anuales reportados por Apple en 2017 (229 300 millones de dólares). Disponible en: <https://www.apple.com/newsroom/pdfs/fy17-q4/Q4FY17ConsolidatedFinancialStatements.pdf>
53. A. Langer et al. (2015). Women and Health: the key for sustainable development. *The Lancet*, 386(9999): 1165-210. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)60497-4](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)60497-4) B. Heilman et al. (2017). *State of the World's Fathers: Time for Action*. Promundo, Sonke Gender Justice, Save the Children y MenEngage Alliance. <https://sowf.men-care.org/>
54. Cifra calculada a partir de los ingresos anuales reportados por Apple en 2017 (229 300 millones de dólares). Disponible en: <https://www.apple.com/newsroom/pdfs/fy17-q4/Q4FY17ConsolidatedFinancialStatements.pdf>
55. Cifras tomadas de la Encuesta demográfica y de salud de Kenia de 2014, tablas 3.2.1 y 3.2.2. Tan sólo el 0,4% de las jóvenes pertenecientes al quintil más pobre de la población continúan estudiando después de la secundaria, frente al 35,7% de los jóvenes del quintil más rico. Instituto Nacional de Estadística de Kenia. (2015). Encuesta demográfica y de salud de Kenia 2014. <https://dhsprogram.com/pubs/pdf/fr308/fr308.pdf>
56. Cifras tomadas de la Encuesta demográfica y de salud de Kenia de 2014, óp. cit. Un niño perteneciente al quintil más rico de la población estudia durante 11,78 años en promedio, frente a los 6,15 años de un niño del quintil.
57. R. Wilkinson y K. Pickett. (2009). *Desigualdad: Un análisis de la (in)felicidad colectiva*. óp. cit.; y J. Davis y B. Mazumder. (2017). *The Decline in Inter-Generational Mobility after 1980. Opportunity and Inclusive Growth Institute Working Paper 17-21*. <https://www.minneapolisfed.org/institute/working-papers/17-21.pdf>
58. Ministerio de Salud – MOH/Nepal, New ERA/Nepal and ICF. (2017). *Nepal Demographic and Health Survey 2016*, op cit. Tablas 8.3, 3.3.1. y 3.3.2. La tasa de mortalidad entre menores de 5 años en el quintil más pobre de la población es de 62 muertes por cada 1 000 menores, frente a las 24 muertes por cada 1 000 menores en el quintil más rico.
59. Ibid.
60. Declaraciones de Martin Luther King en Chicago en la noche del viernes 25 de marzo de 1966 <https://quoteinvestigator.com/2015/10/22/mlk-health/>
61. ONU Mujeres. (2018). Hacer las promesas realidad. óp. cit.
62. Instituto Nacional de Estadística. (2014). *Life Expectancy at Birth and at Age 65 by Local Areas in the United Kingdom: 2006-08 to 2010-12*. <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/births-deathsandmarriages/lifeexpectancies/bulletins/lifeexpectancyatbirthandatage65bylocalareasintheunitedkingdom/2014-04-16#animated-maps-and-reference-tables>. La esperanza de vida en los barrios de Barking y Dagenham es de 77,5 años, mientras que en Kensington y Chelsea es de 83,7 años.
63. Rede Nossa São Paulo. (2017). *Mapa das Desigualdades de São Paulo 2016*. Disponible en: <https://www.nossasaopaulo.org.br/arqs/mapa-da-desigualdade-completo-2016.pdf?v=1>
64. J.D. Ostry et al. (próxima publicación). Confrontar la desigualdad. op. cit.
65. P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota Metodológica, op cit. Nota: las cifras no incluyen “en casa” ni “otro” como lugares donde se ha prestado el servicio, lo que constituye el 2%. Para más información, consultar la nota metodológica.
66. De 1970 a 2009. J. Martinez-Vazquez y B. Moreno-Dodson. (2014). *The Impact of Tax and Expenditure Policies on Income Distribution: Evidence from a Large Panel of Countries*. Georgia State University.
67. N. Lustig. (2015). *The Redistributive Impact of Government Spending on Education and Health, Evidence from 13 Developing Countries in the Commitment to Equity Project*, op cit.
68. GPE Secretariat. (2016). *5 ways education can help end extreme poverty*. <https://www.globalpartnership.org/blog/5-ways-education-can-help-end-extreme-poverty>

69. FMI. (2017). Monitor fiscal: Atajando la desigualdad, FMI <https://www.imf.org/en/Publications/FM/Issues/2017/10/05/fiscal-monitor-october-2017>
70. K.E.M. Uslaner y M. Brown. (2005). Inequality, Trust, And Civic Engagement. American Politics Research, Volume 33. <https://doi.org/10.1177/1532673X04271903>
71. R. Wilkinson y K. Pickett. (2009). Desigualdad: Un análisis de la (in)felicidad colectiva. op. cit. y Z. Yu y F. Wang. (2017). Income Inequality and Happiness: An Inverted U-shaped Curve. Front. Psychol. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.02052>
72. Ver, por ejemplo: I. İlkaracan, K. Kim y T. Kaya. (2015). The Impact of Public Investment in Social Care Services on Employment, Gender Equality, and Poverty: The Turkish Case. Istanbul Technical University Women's Studies Center in Science, Engineering and Technology y The Levy Economics Institute. http://www.levyinstitute.org/pubs/rpr_8_15.pdf; y Q. Wodon, C. Montenegro, H. Nguyen y A. Onagoruwa. (2018). Missed Opportunities: The high cost of not educating girls. Banco Mundial. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/29956>
73. *Ibíd.*
74. *Ibíd.*
75. Ver, por ejemplo, Medanta Hospital: <https://www.medanta.org/>
76. ICICI Securities Ltd. (2017). World class health infra at competitive prices to fuel Indian medical tourism boom. <http://content.icidirect.com/mailimages/MedicalTourismFeb17.htm>
77. La tasa de mortalidad infantil en los Estados indios de Uttar Pradesh y Chhattisgarh es de 64 y 54 muertes por cada 1000 nacidos vivos, respectivamente, un promedio más elevado que en África subsahariana (donde es de 52 muertes por cada 1000 nacidos vivos). Encuesta Nacional sobre salud familiar de la India 2015–16. <http://microdata.worldbank.org/index.php/catalog/2949> African figure from <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.IMRT.IN?locations=RW-ZG>
78. OMS/UNICEF. (2015). Progresos en materia de agua potable y saneamiento. Informe de actualización de 2015 y evaluación del ODM. https://www.who.int/water_sanitation_health/monitoring/jmp-2015-key-facts/en/
79. El Banco Mundial. (2018). Informe sobre el Desarrollo Mundial 2018 – Aprender para hacer realidad la promesa de la educación. <http://www.worldbank.org/en/publication/wdr2018>
80. A nivel mundial, la mortalidad en menores de 5 años se ha reducido de 12,7 millones en 1990 a 6,3 millones en 2013. Ver UNICEF, OMS, Grupo Banco Mundial y ONU. (2017). Niveles y tendencias de la mortalidad infantil. <https://data.unicef.org/resources/lev-els-trends-child-mortality-2017/>
81. El Banco Mundial. (2018). Informe sobre el Desarrollo Mundial 2018. op. cit. <http://www.worldbank.org/en/publication/wdr2018>
82. M. Kruk et al. (2018). Mortality due to low-quality health systems in the universal health coverage era. op. cit.
83. F. Chao, D. You, J. Pedersen, L. Hug y L. Alkema. (2018). National and regional under-5 mortality rate by economic status for low-income and middle-income countries: a systematic assessment. Lancet Global Health, 6(5):535–47. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(18\)30059-7](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(18)30059-7)
84. V. Esquivel and A. Kaufmann. (2017). Innovations in Care: New Concepts, New Actors, New Policies. Friedrich-Ebert-Stiftung. <http://library.fes.de/pdf-files/iez/13282.pdf>
85. Ver, por ejemplo, Banco Mundial. (2003). Informe sobre el Desarrollo Mundial 2004: Servicios para los pobres. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/5986>
86. FMI. (2017). Monitor Fiscal: Atajando la desigualdad. op. cit. y C. Mariotti et al. (2017). Great expectations: is the IMF turning words into action on inequality? <https://www.oxfam.org/en/research/great-expectations-imf-turning-words-action-inequality>. Oxfam Internacional.
87. Banco Mundial. (2003). Servicios para los pobres. op. cit. p.38–39
88. B. Emmett. (2007). De interés público. Informe de campaña de Oxfam. <https://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/in-the-public-interest-health-education-and-water-and-sanitation-for-all-112528>
89. Barker 1944 en S. Van de Walle y Z. Scott. (2009). The role of public services in State and Nation-building: Exploring lessons from European History for Fragile States. Governance and Social Development Resource Centre. <https://repub.eur.nl/pub/17084/>
90. Análisis de la Encuesta socioeconómica nacional de Indonesia (SUSENAS) de 2015 realizada por Development Pathways.
91. Organización Mundial de la Salud y Banco Mundial. (2017). Informe Mundial de seguimiento de la cobertura sanitaria universal 2017. http://www.who.int/healthinfo/universal_health_coverage/report/2017/en/
92. R. Yates. (2017). Hospitals That Act as Modern-day Debtor Prisons Deny Rights and Dignity. Chatham House. <https://www.chathamhouse.org/expert/comment/hospitals-act-modern-day-debtor-prisons-deny-rights-and-dignity>
93. *Ibíd.*
94. UNESCO. (2015a). Educación para Todos 2000–2015: Logros y desafíos. <https://en.unesco.org/gem-report/report/2015/education-all-2000-2015-achievements-and-challenges>
95. R.B. Kattan y N. Burnett. (2004). User Fees In Primary Education. http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/278200-1099079877269/547664-1099079993288/EFAcase_userfees.pdf; El Banco Mundial y P. Nanda. (2002). Gender Dimensions Of User Fees: Implications For Women's Utilization Of Health Care. Reproductive Health Matters, 10(20):127–34. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/12557649>

96. P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica, óp. cit.; A. Marriott. (2009). Optimismo ciego: Los mitos sobre la asistencia sanitaria privada en países pobres. Oxfam. <https://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/blind-optimism-challenging-the-myths-about-private-health-care-in-poor-countries-114093>; y B. Emmett. (2007). De interés público. Informe de campaña de Oxfam. <https://policy-practice.oxfam.org.uk/publications/in-the-public-interest-health-education-and-water-and-sanitation-for-all-112528>
97. P. Espinoza Revollo. (2019). Ibid.
98. Ver, por ejemplo, H. Patrinos et al. (2009). The role and impact of public private partnerships in education. World Bank. <https://ppp.worldbank.org/public-private-partnership/library/role-and-impact-public-private-partnerships-education>
99. M. Afridi. (2018). Equity and Quality in an education public private partnership. Informe de investigación de Oxfam. <https://www.oxfam.org/en/research/equity-and-quality-education-public-private-partnership-0> y A. Marriott. (2014). Un desvío peligroso: el PPP modelo de la IFC amenaza con arruinar el presupuesto del Ministerio de Salud de Lesoto. Nota informativa de Oxfam. <https://www.oxfam.org/sites/www.oxfam.org/files/bn-dangerous-diversion-lesotho-health-ppp-070414-en.pdf>
100. Ver, por ejemplo, Eurodad. (2018). Historia repetida: Cómo fracasan las asociaciones público-privadas. <https://eurodad.org/HistoryRePPPeated> y A. Marriott. (2014). Un desvío peligroso. óp. cit.
101. T.C. Irwin. (16 de octubre de 2018). How to Control the Fiscal Costs of Public-Private Partnerships. Fondo Monetario Internacional (FMI) How To Notes. Disponible en: <https://www.imf.org/en/Publications/Fiscal-Affairs-Department-How-To-Notes/Issues/2018/10/17/How-to-Control-the-Fiscal-Costs-of-Public-Private-Partnerships-46294>
102. Cálculos propios a partir de la base de datos Indicadores del Desarrollo Mundial (IDM) del Banco Mundial. Las cifras del PIB per cápita de Tailandia se han adaptado pasando de dólares PPA (Paridad del poder adquisitivo) de 2011 a dólares PPA de 1990. Para ello, se han multiplicado todos los valores del PIB real en dólares PPA de 2011 por la ratio del PIB per cápita de 2011 en dólares PPA de 2011 y el PIB per cápita de 2011 en dólares actuales. Cabe señalar que tan solo se trata de una aproximación al PIB real per cápita en dólares PPA de 1990. Las cifras relativas al PIB de Estados Unidos están tomadas de J. Bolt, M. Timmer y J. Luiten van Zanden. (2014). PIB per cápita desde 1820 OCDE https://www.oecd-ilibrary.org/economics/how-was-life/gdp-per-capita-since-1820_9789264214262-7 en P. Espinoza Revollo. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica, óp. cit.
103. V. Tangcharoensathien, W. Witthayapipopsakul, W. Panichkriangkrai, W. Patcharanarumol y A. Mills. (2018). Health systems development in Thailand: a solid platform for successful implementation of universal health coverage. The Lancet, 391(10126):1205–23, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29397200>
104. Embajada de los Países Bajos en Bangkok. (2018). Life Sciences and Health in Thailand. Ministry of Foreign Affairs. <https://www.netherlandsworldwide.nl/binaries/en-nederlandwereldwijd/documents/publications/2018/04/18/factsheet-life-sciences-health-in-thailand/Thailand+++Fact-sheet+Life+Sciences+%26+Health.pdf>
105. V. Tangcharoensathien et al. (2018). Health Systems Development in Thailand. óp. cit.
106. CAICC. (2012). O Distrito como Pólo de Desenvolvimento: Um Olhar da Sociedade Civil. <https://www.caicc.org.mz/index.php/biblioteca/governacao/3039-o-distrito-como-polo-de-desenvolvimento-um-olhar-da-sociedade-civil>
107. “Ampliar el alcance del Fondo para la Educación en el Punjab (PEF) para que llegue a 2,8 millones de niños y niñas sin escolarizar” es un objetivo explícito del programa financiado por el Banco Mundial. Banco Mundial. (2016). Third Punjab Education Sector Project. Project Appraisal Document. <https://documents.worldbank.org/curated/en/967701468198234577/pdf/PAD1641-PAD-P154524-R2016-0090-1-Box394887B-UU0-9.pdf>
108. M. Afridi. (2018). Equity and Quality in an education public private partnership. óp. cit.
109. Recogido de una entrevista con el periódico The Guardian el 18 de septiembre de 2018. Bill Gates: ‘Trump is open-minded’ – video. <https://www.theguardian.com/global-development/video/2018/sep/18/bill-gates-interview-donald-trump-video>
110. K. Scheve y D. Stasavage. (2016). Taxing the Rich. óp. cit. Para los datos sobre el impuesto sobre la renta de las personas físicas y el impuesto de sucesiones; y Tax Foundation para los datos sobre el impuesto sobre la renta empresarial: https://github.com/TaxFoundation/data/blob/master/OECD-corporate-income-tax-rates/OECD_corp_income_tax_rates_1981-2015.csv#L1 Nota: Muestra de 20 países ricos. En promedio, el tipo más elevado del impuesto sobre la renta en los países en desarrollo se sitúa en el 28% – Oxfam y base de datos del Índice de compromiso con la reducción de la desigualdad.
111. Ver, por ejemplo, C. Dubay. (2010). The Case Against the Death Tax <https://www.heritage.org/taxes/report/the-economic-case-against-the-death-tax> y Kit Bond Quotes. https://www.brainyquote.com/quotes/kit_bond_348278, consultado el 6 de diciembre de 2018.
112. P. Espinoza Revollo et al. (2019), ¿Bienestar público o beneficio privado? Nota metodológica, óp. Cit.
113. Cálculos efectuados por Oxfam a partir de los datos disponibles de la OCDE sobre 35 países miembros de la OCDE y 43 países no miembros (promedios sin ponderar): OECD Stat. Revenue Statistics – OECD countries: Comparative tables. <https://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?datasetcode=REV&lang=en>. Nota: los impuestos sobre las nóminas incluyen las contribuciones a la seguridad social y otros impuestos sobre los salarios. Los impuestos sobre el consumo incluyen el IVA e impuestos sobre las ventas.

114. Las cifras relativas a la reducción de los tipos fiscales en Estados Unidos están tomadas de T. Piketty. (2014). El capital en el S.XXI. Cambridge: Harvard University Press. Datos disponibles en: <https://ourworldindata.org/grapher/top-income-tax-rates-piketty>
115. CEPAL. (2017). Panorama Fiscal de América Latina y El Caribe p. 47: https://repositorio.cepal.org/bitstream/handle/11362/41044/10/S1700069_es.pdf
116. Brasil INESC. (2015). 'Mineração e (in)justiça tributária no Brasil'. Nota Técnica 184, op cit. And UK Office for National Statistics (2018) Effects of taxes and benefits on household income <https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/personaland-householdfinances/incomeandwealth/datasets/theeffectsoftaxesand-benefitsonhouseholdincome-financialyearending2014>. Tabla 14: Average incomes, taxes and benefits by decile groups of ALL households (ranked by UNADJUSTED disposable income), 2016/17.
117. C. Isidore. (2013). Buffett says he's still paying lower tax rate than his secretary. CNN Money. <https://money.cnn.com/2013/03/04/news/economy/buffett-secretary-taxes/index.html>
118. G. Zucman. (2015). The Hidden Wealth of Nations. óp. cit.; En la nota metodológica del informe de Oxfam sobre Davos de 2018 encontrará una explicación sobre este trabajo: D. Hardoon et al. (2018) Premiar el trabajo, no la riqueza. Nota metodológica. <http://dx.doi.org/10.21201/2017.1350>; A. Alstadsaeter et al. (2017) Tax Evasion and Inequality. op. cit.
119. G. Zucman. (2015). The Hidden Wealth of Nations. op. cit.
120. Ibid.
121. Conferencia de las Naciones Unidas sobre Comercio y Desarrollo (UNCTAD). (2015). Informe sobre las inversiones en el mundo 2015. http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2015_en.pdf. Según otras estimaciones, el coste que la evasión y elusión fiscal de las empresas suponen para los países en desarrollo oscila entre 47 000 y 200 000 millones de dólares. E. Crivelli, R. De Mooij y M. Keen. (2015). Base Erosion, Profit Shifting and Developing Countries. Documento de trabajo del FMI, 15/118, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2015/wp15118.pdf>; T.R. Tørsløv, L.S. Wier y G. Zucman. (5 de junio de 2018). The Missing Profits of Nations. NBER Working Paper No. 24701. <http://www.nber.org/papers/w24701>. Puede consultar especialmente el Anexo C.4d: <http://gabriel-zucman.eu/files/TWZ2018Appendix.pdf>. Las estimaciones son de 2015.
122. FMI. (2017). Monitor fiscal: Atajando la desigualdad. op. cit.
123. Ibid. y The Economist. (9 de agosto de 2018). Overhaul tax for the 21st century. <https://www.economist.com/leaders/2018/08/09/overhaul-tax-for-the-21st-century>
124. J. Ostry, A. Berg y C. Tsangarides. (2014). Redistribution, Inequality and Growth. IMF. Staff Discussion Note SDN14/02. <https://doi.org/10.5089/9781484352076.006>
125. Cálculos de Oxfam basados en datos de la OCDE. <https://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?dataset-code=REV&lang=en>
126. KPMG. (2015). Colombia – New Tax Reform Introduces Wealth Tax for Individuals. <https://home.kpmg.com/xx/en/home/insights/2015/03/flash-alert-2015-006.html>
127. K. Scheve and D. Stasavage (2016) Taxing the Rich. op. cit; datos de la Tax Foundation. https://github.com/TaxFoundation/data/blob/master/OECD-corporate-income-tax-rates/OECD_corp_income_tax_rates_1981-2015.csv#L1. Nota: muestra de 20 países ricos.
128. Fuente: P. Espinoza Revollo et al. (2019). ¿Bienestar público o beneficio privado? Methodology Note, op cit.

OXFAM

Oxfam és una confederació internacional de 19 organitzacions que treballen juntes en més de 90 països, com a part d'un moviment global a favor del canvi, per construir un futur lliure de la injustícia que suposa la pobresa. Per a més informació, escriviu a qualsevol de les organitzacions o visita la web www.oxfam.org

Oxfam Alemanya (www.oxfam.de)

Oxfam Amèrica (www.oxfamamerica.org)

Oxfam Austràlia (www.oxfam.org.au)

Oxfam-en-Bèlgica (www.oxfamsol.be)

Oxfam Brasil (www.oxfam.org.br)

Oxfam Canadà (www.oxfam.ca)

Oxfam França (www.oxfamfrance.org)

Oxfam GB (www.oxfam.org.uk)

Oxfam Hong Kong (www.oxfam.org.hk)

Oxfam IBIS (Dinamarca) (www.oxfamibis.dk)

Oxfam Índia (www.oxfamindia.org)

Oxfam Intermón (Espanya) (www.oxfamintermon.org)

Oxfam Irlanda (www.oxfamireland.org)

Oxfam Itàlia (www.oxfamitalia.org)

Oxfam Mèxic (www.oxfammexico.org)

Oxfam Nova Zelanda (www.oxfam.org.nz)

Oxfam Novib (Netherlands) (www.oxfamnovib.nl)

Oxfam Quebec (www.oxfam.qc.ca)

Oxfam Sud-àfrica (www.oxfam.org.za)

Observador:

KEDV (Oxfam Turquia)

IGUALES

www.oxfam.org